

STATE PRIZE AWARDS OF THE R.P.R. IN ARCHITECTURE FOR 1962—This article gives an analysis of the three valuable works on architecture and urbanism, having lately been awarded the highest mark: the State Prize, granted in the R.P.R. to creative works. These works have been: the rest-resort complexes at Eforie and Mamaia, the town planning project in the centre of Galați city and the new, multi-purpose hall of the R.P.R. Palace in Bucharest.

PRIZES AWARDED BY THE ARCHITECTS' UNION FOR 1962

T. Evolceanu, arch. — PRIZES AWARDED BY THE ARCHITECTS' UNION FOR 1962 — This article brings an introduction to the papers on architecture and town planning that were awarded for 1962 prizes and mentions by the Architects' Union. Some of such papers as awarded prizes are then presented within the periodical.

S. Nișu, arch. — APARTMENT — BLOKS ON REPUBLICA AVE. — PLOIEȘTI This number of 1,450 apartments makes up the first stage of a neighbourhood's construction that will stretch on 37 hectares, totalling, on the whole, 3,257 flats.

The building pattern is a ground-floor with either four or eight levels.

V. Agent, arch. — 12 LEVEL TOWER—BLOCKS IN FLOREASCA PARK, BUCHAREST. — This complex takes up an area of 25 hectares, along the shore of Floreasca lake, enjoying a park of about 9 hectares, as well. To give the blocks a good sight of the lake, there was laid out a summit highway along which there were set up 6 tower blocks of 12 levels each, accommodating 1,500 people (294 apartments of 3 and 4 rooms).

The buildings went up by means of sliding casings, thus lowering production costs, increasing sensibly the output and allowing of a speedy progress.

N. Florescu, arch. — PLANNING THE SOUTH — WESTERN ZONE OF ONESTI TOWN—THE 1960—1962 STAGE — The problem's answer, as brought up by the complex scheduled to be built within this stage was decided by circumstances arising from the town's systematization plot, as well as by the block of buildings built between 1959—1960.

Besides the housing blocks there were built a school of 16 class-rooms and a picture theatre seating 455. Areas for nurseries, gymnasium halls, dispensaries and other public utilities were set apart.

Margareta Dîmboianu, arch., Al. Serbescu, arch. — THE ROUMANIAN ACADEMY'S INSTITUTE OF INFRAMICROBIOLOGY. — This institute is closely situated to the Bucharest No. 2 Hospital for Communicating Diseases, a mall connecting these two institutions. There is an area of 1,70 hectares at this institute's disposal. Along with the hospital and a group of 7 apartment blocks (529 apartments) it makes up a complex bordering the Mihai Viteazu ringway.

The functions are divided into three structures: the C building houses the research laboratories and annexes, in its semibasement, on the ground-floor and two storeys; the B building is taken up by rooms of the scientific management and administrative services located in the basement, on the ground-floor and the storey; the A building has a basement, a ground-floor and one storey, housing the auditorium, the library and the latter's annexes.

Mirella Nicolau, arch. — STANDARD-TYPE CANTEN accommodating 600 in three shifts or 400 in two. This standard canteen type, seating 600 people in three shifts or 400 in two, erected in some of the country's towns seems to be very economical, being a satisfactory answer to the problems set by its functions. Its rooms spread over three levels.

E. Truță, arch. — CANTEN AT SOVATA HEALTH RESORT—The new Sovata health resort canteen has been made to have a top level of facilities, as befitting an international resort. The canteen is situated in the centre of the place, it is surrounded by a rich vegetation and can take up 1200 diners in three shifts. It is a two level building.

R. Cosma, arch. — THE SECONDARY No. 2 MUSIC SCHOOL, BUCHAREST — This is the first time that a school of such a tuition programme (secondary general culture school and specialized training — music) is being built in our country.

The common functions: the administrative rooms, the master's office, the main entrance, the lobby of the auditorium, cluster within the central nucleus, which houses the two main flights of stairs, as well. The structure of the secondary school extends over three levels and connecting in the central nucleus with the music school's which extends on two. The music school structure gathers 45 class rooms, a rehearsing hall, an auditorium (open to the public, as well), the cloak-room, and the annex rooms proper to an auditorium.

G. Biro, arch., M. Damian, arch. — THE "STUDIO" AUDITORIUM OF THE THEATRE INSTITUTE AT TG. MURES — This performance hall has been twin-purposed: as a lecture room and as an auditorium; it has a seating capacity of 200 and has been endowed with all the facilities that such a programme might call for.

CELEBRATING ACADEMICIAN ARCH. PETRE ANTONESCU ON HIS 90th ANNIVERSARY

On the occasion of his 90th anniversary, academician Petre Antonescu, the renowned representative of Roumanian architecture was celebrated by the Academy of the R.P.R., by the Architects' Union of the R.P.R. and by the "Ion Mincu" High School for Architecture. The celebration took place within a festive meeting in the auditorium of the Academy of the R.P.R.

INDUSTRIAL — BUILDINGS

L. Adler, arch. prof., C. Enache, arch. lecturer — THE SECOND INTERNATIONAL TRAINING CLASSES SESSION FOR INDUSTRIAL ARCHITECTURE — BRAZIL 1962 — The proceedings of these classes are briefly expounded and also the discussions having taken place in connection with the papers presented. More space is given to the papers dealt with by the committee on the problems of "Relationship between the town and the industry", this committee having had the participation of the Roumanian delegation with a paper about the basic ideas and the achievements in planning five industrial zones in the R.P.R.

HOUSING

B. Bacalu, arch. a. o. — HOUSING COMPLEX IN THE EASTERN RAILWAY STATION SQUARE — BUCHAREST — Three buildings, made up each of a ground floor and eight levels define the admission from the Station Avenue into the square. These buildings are interconnected on their ground floor by a group of sales-rooms. On the opposite side of the square, there is a block of flats having a ground floor and four levels, the former taking up a beer saloon and a chairless snack — bar. That section of the Gh. Dimitrov avenue, as bordered by the Eastern Station Square and the Mihai Bravu highway, has been partly furnished on both sides by structures of a ground-floor and 4 levels, the present esplanade being scheduled for alterations.

TOWN — PLANNING

T. Evolceanu, arch. — THE MAIN TARGETS IN REBUILDING IASI CITY — The problem of this city's rebuilding — a major university and medical town — represents a striking instance of complex data. One of the factors contributing to the data becoming so complex, is the great number of structures that will have to be erected within the 6-year plan: about 190 class-rooms, picture-theatres for 2,700 seats, 11 dispensaries, a hospital area for some 900 in-patients, a high-school health-centre covering some 10,000 square metres and more than 10,000 sq. m. trade-rooms.

The author goes to great lengths in showing the evolution of the planning work, starting with the first sketch, drawn up in 1943 and concluding with that drawn up by the ISCAS (Planning and Architecture Institute) in 1960. The article goes on, bringing a critical comment on this last stage.

Th. Ionomu, arch. — SOME OF TO-DAY'S PROBLEMS OF DESIGNING TRADE — UNION CLUBS AND CULTURE — HALLS. The author specifies a number of parameters, which scientifically condition the development of social and cultural utility buildings' network within the urban area. He then goes on, briefly reviewing achievement in this field in years past. The author particularly dwells on the trade-union club and culture-hall buildings, analyzing their arrangement, the latter being in need of revision so as to answer the ever growing cultural needs. Some new data, connected to the erection of such cultural-social utility buildings are then tendered.

Aurelia Teodorescu, arch. — CONSIDERATIONS ABOUT THE CULTURAL ORGANIZATION IN URBAN SURROUNDINGS — Social and cultural utility buildings have to enable the fulfilment of working people's ever growing cultural requirements. The distribution of such individual utility buildings (public libraries, moving-picture theatres, lecture and concert halls, theatre-performance-, exhibition-halls, museums, culture-houses, trade-union clubs) within the urban area and determining the type-pattern of such units, make up the task that the designer of an urban settlement has to solve, bearing in mind the town's future development, its character as well as the development of each of these lines considered in itself.

DISCUSSIONS

A. Lupescu, engr. — CRITERIONS IN DETERMINING SOME INDEXES WHEN PLANNING NEIGHBOURHOODS — The big scale action of town building in the R.P.R. made town planners face new and complex problems related to town planning and urban organization. The author deals in detail with some criterions for determining the neighbourhood's number of inhabitants, analyzing the mathematical relationship between various indexes and parameters underlying solutions given to planning problems and some material consequences, as well.

MONUMENTS OF HISTORIC INTEREST

CHRONICLE

STAATSPREISE DER RVR FÜR ARCHITEKTUR IM JAHRE 1962 — Der Artikel analysiert die drei wertvollen Architektur- und Städtebauarbeiten, die kürzlich die höchste, in der RVR für Schöpfungsarbeiten verliehene Auszeichnung erhalten haben: den Staatspreis. Es handelt sich um folgende Arbeiten: die Gesamtanlagen der Erholungsstätten in Eforie und Mamaia, die städtebauliche Gesamtanlage im Zentrum der Stadt Galatz und den neuen Mehrzwecksaal des Palastes der RVR in Bukarest.

PREISE DES ARCHITEKTENVERBANDES IM JAHRE 1962

Arch. T. Evolveanu — Der Artikel erörtert die 1962 vom Architektenverband in der RVR mit Preisen und Belobungen ausgezeichneten Architektur- und Städtebauarbeiten. Die Zeitschrift bringt des weiteren einige dieser preisgekrönten Arbeiten.

Arch. S. Nițu — WOHNBLOCKS AM REPUBLICA-BOULEVARD-PIOIEȘTI — Dieser Teil von 1 450 Wohnungen bildet die I. Bau-Etappe eines Mikrorayons, der sich auf 37 ha erstreckt und insgesamt 3 257 Wohnungen umfassen wird.

Bauvorschrift: Parterre+ 4 und Parterre+ 8 Geschosse.

Arch. V. Agent — PUNKT-HOCHHÄUSER MIT 12 GESCHOSSEN IM FLOREASCA-PARK — BUKAREST — Die am Ufer des Floreasca-Sees gelegene Gesamtanlage erstreckt sich auf eine Fläche von 25 ha. Zwecks guter Aussicht zum See, wurde eine Chaussee mit sechs 12geschossigen Turmblocks mit gleicher Gesimshöhe ausgeführt, deren Fassungsvermögen sich auf 1 500 Personen (294 Drei- und Vierzimmerwohnungen) beläuft.

Als Bauweise wurde das Gleitschalungssystem angewandt, das Herabsetzung des Kostenpreises und eine erhebliche Steigerung der Arbeitsproduktivität sowie eine rasche Ausführung gewährleistet hat.

Arch. N. Florescu — SYSTEMATISIERUNG DER SÜDWESTZONE DER STADT ONEȘTI — Etappe 1960—1962 — Die Lösung der geplanten, in dieser Etappe zu bauenden Gesamtanlage wurde von den durch die Systematisierungsskizze der Stadt geschaffenen Bedingungen sowie von dem in den Jahren 1959—1960 erstandenen Wohnbauviertel bestimmt.

Außer den Wohnblocks wurde noch eine Schule mit 16 Klassen und ein Kino mit 455 Plätzen gebaut. Es wurden Baugelände für Kinderkrippen, Turnsäle, ärztliche Hilfsstellen und andere Einrichtungen vorgesehen.

Arch. Margareta Dimboianu, Arch. Al. Șerbescu — DAS INFRAMIKROBIOLOGIE-INSTITUT DER AKADEMIE DER RVR. — Das in der Nähe des Infektionskrankenhauses Nr. 2 in Bukarest gelegene, durch eine Allee mit diesem verbundene Institut verfügt über 1,70 ha Bodenfläche und bildet zusammen mit dem Krankenhaus und einer Gruppe von 7 Blocks (529 Wohnungen) eine Gesamtanlage, die sich längs des Ringes der Mihai-Bravu-Chaussee ausdehnt.

Die Abteilungen sind in drei Gebäuden untergebracht: Pavillon C umfaßt die Forschungs-laboratorien mit ihren Nebenräumen, im Souterrain. Erdgeschoß und in zwei Stockwerken; Pavillon B umfaßt die Räume der wissenschaftlichen Leitung und die Verwaltungsdienststellen, im Souterrain, Erdgeschoß und ersten Stock; Pavillon A, enthält im Souterrain, Erdgeschoß und ersten Stock die Aula, die Bibliothek und ihre Nebenräume.

Arch. Mirella Nicolau — KANTINE TYP 600/3—400/2 Plätze — In einigen Städten des Landes gebaut, erweist sich dieser Kaintinentyp mit 600 Plätzen in drei Serien oder 400 Plätzen in zwei Serien als sehr ökonomisch, und entspricht vom funktionellen Standpunkt hinreichend seiner Bestimmung. Die Räume sind auf 3 Geschosse gegliedert.

Arch. E. Truță — KANTINE IN SOVATA — Realisiert mit einem Höchstmaß an Komfort, der einem internationalen Kurort entspricht, hat die neue Kantine in Sovata — im Zentrum der Ortschaft, inmitten einer reichen Vegetation gebaut — ein Fassungsvermögen von 1 200 Plätzen in 3 Serien und umfaßt zwei Geschosse.

Arch. R. Cosma — MUSIKMITTELSCHULE Nr. 2 — BUKAREST — Eine Schule mit einem derartigen Programm (Mittelschule für Allgemeinbildung und Fachunterricht — Musik) wird in unserem Land zum ersten Mal gebaut.

Die gemeinsamen Abteilungen: Verwaltung, Kanzlei, Haupteingang, Hall des Vorstellungssaals wurden in den zentralen Kernpunkt gruppiert, wo sich auch die beiden Haupttreppen befinden. Dieser Gebäudeteil hat 2 Geschosse, während der Schultrakt 3 Geschosse umfaßt. Im 2geschossigen Teil befinden sich außerdem 45 Studienzimmer, der Probesaal, der Konzertsaal (auch für das Publikum), die Kleiderablage und die zu einem Vorstellungssaal gehörenden Nebenräume.

Arch. G. Biro, Arch. M. Damian — DER „STUDIO“-SAAL DES THEATERINSTITUTS IN TG. MURES. — Der Saal hat die doppelte Funktion eines Studien- und Vorstellungssaals; er hat einen Fassungsraum von 200 Plätzen und ist mit allen, für diese Zwecke notwendigen Einrichtungen ausgestattet.

FEIER ZU EHREN DES AKADEMIEMITGLIEDS ARCHITEKT PETRE ANTONESCU ANLÄSSLICH SEINES 90. GEBURTSTAGES

Anlässlich seines 90. Geburtstages wurde der hervorragende Vertreter der Rumänischen Architektur — Akademiemitglied Petre Antonescu — von der Akademie der R.V.R., dem Architektenverband der R.V.R. und dem Architekturinstitut "Ion Mincu", im Rahmen einer festlichen Veranstaltung am 19. 6. d.J. in der Aula der Akademie der R.V.R. gefeiert.

INDUSTRIEBAUTEN

Prof. Arch. L. Adler, Lektor Arch. C. Enache. — DAS II. INTERNATIONALE SEMINAR FÜR INDUSTRIE-ARCHITEKTUR — BRASILIEN 1962. — Die Entfaltung der Arbeiten dieses Seminars sowie die Debatten am Rande der vorgelegten Referate werden kurz wiedergegeben. Umfassender werden die entfalteten Arbeiten der Gruppe für Probleme « Beziehungen zwischen Stadt und Industrie » dargelegt, an welchen die rumänische Delegation mit einem Bericht über Entwurf und Realisierungen in der Systematisierung von fünf Industriezonen in der RVR teilgenommen hat.

WOHNBAUTEN

Arch. D. Bacalu u.a. WOHNBLOCKENSEMBLE AM OSTBAHNHOF-PLATZ — BUKAREST. — Vom Bahnhof-Boulevard zum Bahnhofplatz ist der Eingang durch drei aus Parterre und 8 Geschossen bestehenden Gebäuden markiert, die im Erdgeschoß durch eine Gruppe von Verkaufsläden verbunden sind. Auf der gegenüberliegenden Seite wurde ein Block mit Parterre und 4 Geschossen errichtet, und befindet sich im Parterre ein Restaurant mit Erfrischungsraum und Büfett-Expreß. Der Abschnitt des Gh. Dimitroff-Boulevards zwischen dem Ostbahnhof-Platz und der Mihai-Bravu-Chaussee wurde teilweise beiderseitig mit aus Parterre und 4 Geschossen bestehenden Gebäuden ausgestattet, während die derzeitige Esplanade wiederhergestellt werden wird.

STÄDTEBAU

Arch. T. Evolveanu — DIE HAUPTZIELE DER UMGESTALTUNG DER STADT JASSY. — Das Problem des Wiederaufbaus dieser Stadt — eines bedeutenden Zentrums für Hochschulen und medizinische Wissenschaft — bildet ein prägnantes Beispiel der Vielfältigkeit von Daten. Einer der zu dieser Vielfältigkeit beitragenden Faktoren ist das große Bauvolumen, das im Laufe des Sechsjahrplans verwirklicht werden soll: ungefähr 190 Klassenzimmer, Kinos mit 2 700 Plätzen, 11 ärztliche Hilfsstellen, ein Bettenspital mit ungefähr 900 Plätzen, eine Universitäts-Poliklinik von ungefähr 10 000 m² und über 10 000 m² Handelsräume.

Im Zuge der Systematisierung der Stadt wurde das Problem der Bewahrung und Geltungmachung zahlreicher historischer und architektonischer Denkmäler sowie auch des charakteristischen Pictoresken erörtert.

Der Verfasser zeigt ausführlich die Entwicklung der Systematisierungsentwürfe, von der ersten im Jahre 1943 angefertigten bis zu der 1960 vom ISCAS ausgearbeiteten Skizze. Des weiteren wird dieses letzte Stadium im Artikel kritisch kommentiert.

Arch. Th. Iconomu. — EINIGE AKTUELLE PROBLEME IN DER PLANUNG VON GEWERKSCHAFTSKLUBS UND KULTURHEIMEN. — Der Verfasser führt eine Reihe von Parametern an, die die Entwicklung des sozial-kulturellen Konstruktionsnetzes im Stadtgebiet bestimmen und gibt sodann einen kurzen Überblick über die im Laufe der letzten Jahre auf diesem Gebiet erzielten Realisierungen. Er geht insbesondere auf die Konstruktionen von Gewerkschaftsklubs und Kulturheimen ein und analysiert ihre Bauprogramme, die revidiert werden müßten, um den stetig wachsenden kulturellen Bedürfnissen zu entsprechen. Eine Reihe von neuen Daten im Zusammenhang mit dem Bau dieser sozial-kulturellen Gebäude wird vorgeschlagen.

Arch. Aurelia Teodorescu. — BETRACHTUNGEN ÜBER KULTURELLE EINRICHTUNGEN IM STADTGEBIET. — Die sozial-kulturellen Einrichtungen müssen den stets wachsenden kulturellen Ansprüchen der Werktätigen gerecht werden. Die Aufteilung der Einheiten (öffentliche Bibliotheken, Kinos, Vortrags- und Konzertsäle, Theater- und Ausstellungssäle, Museen, Kulturheime, Gewerkschaftsklubs) auf das Stadtgebiet und die Bestimmung dieser Einheitstypen bilden eine Aufgabe, die der Stadtplaner unter Berücksichtigung der künftigen Entwicklung der Stadt, ihres Gepräges, wie auch der Entwicklung jeder einzelnen Aktivität lösen muß.

ERÖRTERUNGEN

Ing. A. Lupescu — KRITERIEN ZUR FESTSETZUNG VON INDEXZIFFERN BEI SYSTEMATISIERUNG DER MIKRORAYONS. — Die großangelegte Aktion des Städtebaus in Rumänien hat den Städteplanern neue und vielfältige Aufgaben hinsichtlich der städtebaulichen Systematisierung und Komposition auferlegt. Der Verfasser des Artikels erörtert ausführlich einige Kriterien zur Festsetzung der Dichte der Mikrorayons und analysiert die mathematischen Verhältnisse zwischen verschiedenen Indexziffern und Parametern, auf denen die Systematisierungslösungen fußen sowie auch einige wirtschaftliche Folgen.

HISTORISCHE DENKMÄLER
CHRONIK

architettura RPR

E 1689

4
1963

ORGAN AL UNIUNII
ARHITECTILOR DIN R.P.R.
ȘI AL COMITETULUI DE STAT
PENTRU CONSTRUCȚII
ARHITECTURĂ ȘI SISTEMATIZARE

arhitectura RPR

E 1689

s u m a r

Prof. arh. G. Gusti

UNELE PROBLEME PRIVIND RECONSTRUCȚIA DE TIP NOU A ORAȘELOR NOASTRE, ÎN ETAPA ACTUALĂ

2

Prof. arh. G. Gusti,
arh. Gh. Hussar

● URBANISM

UN ANSAMBLU ARHITECTURAL CONTEMPORAN ÎN VECHEA CAPITALĂ A MOLDOVEI

6

Arh. S. Bercovici,
arh. Margareta Dîmboianu

● LOCUINȚE

ANSAMBLURI DE LOCUINȚE ÎN CARTIERUL BALTA ALBĂ — BUCUREȘTI

28

Arh. Alexandra Florian

● STUDII

ELEMENTE DE DOTARE A SPAȚIILOR DE JOC PENTRU COPII ÎN ANSAMBLURILE DE LOCUINȚE

40

Arh. V. Dragnea

● MOBILIER

MOBILIER DIN ELEMENTE MODULATE, PROIECTAT DE INCEF

46

Arh. Oct. Popescu

● CONSTRUCȚII INDUSTRIALE

HALE UNIVERSALE ÎN INDUSTRIA CHIMICĂ

52

Arh. E. Szigeti

● DISCUȚII

CU PRIVIRE LA PARTICULARITĂȚILE SPECIFICE ALE ORAȘELOR

56

● MONUMENTE ISTORICE

TREI CULE DIN OLTENIA

58

● CRONICA

60

4

ANUL XI NR. 4 (83) 1963

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Conf. arh. M. ALIFANTI, arh. M. BERCOVICI, arh. M. CAFFÉ, prof. arh. M. LOCAR
ing. A. LUPESCU, arh. M. MELICSON
(redactor șef), arh. C. MOȘINSCHI
arh. GH. PAVLU, conf. arh. G. PETRAȘCU

BUCUREȘTI — RAIONUL 30 DECEMBRIE — STR. EPISCOPIEI NR. 9

În procesul desfășurării construcției societății socialiste în patria noastră, partidul urmărește în mod consecvent atingerea obiectivului central — specific orînduirii noastre — și anume făurirea bunăstării poporului muncitor, asigurarea unui tot mai înalt nivel de viață materială și culturală pentru toți oamenii muncii. În acest scop, și îndeosebi în condițiile dezvoltării permanente a repartiției forțelor de producție pe teritoriul țării, are loc o continuă și rapidă ridicare economică și social-culturală a regiunilor, raioanelor și orașelor, o transformare calitativă a întregii rețele de localități.

În acest proces de transformare calitativă a unui fond construit insuficient sau degradat și a unor forme moștenite de organizare a teritoriilor urbane care nu mai corespund necesităților crescînde ale noii societăți, una dintre cele mai importante probleme ce sînt de rezolvat este problema asigurării spațiului locativ în orașe. Importanța acestei probleme se justifică atît prin noul conținut programatic ce se acordă în orînduirea noastră noțiunii de locuință pentru întreaga colectivitate, cît și prin faptul că ritmul construcțiilor de locuințe — cu toată intensificarea lui masivă an de an — a rămas în urma creșterii populației urbane. În condițiile industrializării socialiste a țării și în condițiile încheierii colectivizării agriculturii, această creștere va continua să se intensifice, preliminîndu-se o dublare a populației urbane în perioada pînă în 1980, ceea ce ascute urgența cu care problema locuinței trebuie să fie soluționată.

Datorită acestei situații, Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. trasează, printre sarcinile principale ce trebuie îndeplinite în această etapă, sporirea continuă a eforturilor pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit și pentru asigurarea oamenilor muncii cu locuințe corespunzătoare, în vederea rezolvării în linii generale a acestei probleme importante, de care depinde bunăstarea oamenilor muncii, pînă în anii 1975 — 1980. În urmărire acestui scop s-a precizat ca necesar « *de a se lua toate măsurile tehnice și organizatorice pentru a construi cît mai mult, mai repede, mai bine și mai ieftin, introducînd sisteme și metode avansate de construcție, materiale noi și economicoase* » *).

În vederea îndeplinirii acestor indicații, partidul a dat neîncetat îndrumări principiale celor ce lucrează în ramura construcțiilor — proiectanți, executanți, producători de materiale și utilaje — controlînd cu sporită exigență felul în care se asigură confortul de locuire, reducerea prețului de cost, rapiditatea execuției și aspectul estetic al înfățișării clădirilor și ansamblurilor de locuit. Totodată, s-a subliniat importanța crescîndă ce trebuie acordată tipizării proiectelor, industrializării construcției, mecanizării procesului de execuție, producerii de materiale noi și tot mai eficiente, precum și ridicării neînterupte a confortului de locuire printr-o echipare, mobilare și finisare interioară corespunzătoare a apartamentelor. În acest scop s-au stabilit indici privind producția de prefabricate de beton armat, productivitatea muncii în construcție pe cap de salariat, durata de execuție în vederea scurtării termenului de dare în folosință a clădirilor, prețul de cost al lucrărilor precum și consumul la principalele materiale de construcție. De asemenea, s-au dat îndrumări privind îmbunătățirea calității execuției și a înfățișării fațadelor, manifestîndu-se o preocupare crescîndă pentru aspectul estetic al clădirilor și al ansamblurilor urbane, care trebuie să exprime nu numai trăsăturile caracteristice ale stilului arhitecturii noi

socialiste, dar totodată și trăsăturile particulare și specifice naționale, regionale și locale.

Urmărind îndeplinirea acestor directive și atingerea obiectivelor stabilite de partid privind rezolvarea problemei locuinței urbane cu caracter de masă, a fost elaborat un întreg sistem de măsuri corespunzătoare, cuprinzînd studii, proiecte și instrucțiuni de îndrumare a proiectării locuințelor și ansamblurilor urbane. Aceste măsuri au cuprins printre altele definitivarea normativelor urbanistice de organizare a ansamblurilor de locuit, a categoriilor de apartamente ce urmează a fi folosite (ca număr de încăperi, suprafață locuibilă și echipare), a tipurilor de secțiuni și de blocuri de locuit, a structurilor constructive recomandabile în vederea industrializării, a variantelor de finisaj interior și de tratare a fațadelor. Printre normativele urbanistice, trebuie menționate și normativele privind regimul de înălțime a clădirilor de locuit și densitatea de locuire pe teritoriul urban — ambele în strînsă corelare. Aceste aspecte au o importanță deosebită în procesul reconstrucției orașelor și îndeosebi a zonelor de locuit și vom insista asupra lor în prezentul articol.

În principal, toate aceste măsuri de îndrumare a proiectării ansamblurilor de locuințe urbane au tîns să asigure premisele necesare pentru a se putea construi « *cît mai mult, mai repede, mai bine și mai ieftin* ».

★

În ceea ce privește sarcina cu caracter cantitativ, de a se construi « *cît mai mult și cît mai repede* », aceasta este determinată de volumul important și în continuă creștere al construcțiilor de locuințe. Pentru a putea cuprinde această sarcină în dinamica prevăzută, se impune, ca soluție de bază, transformarea tot mai intensă a muncii pe șantiere într-un proces de montaj de elemente confecționate pe cale industrială, în fabrici sau poligoane înzestrate cu utilaje corespunzătoare. Fără să se transforme într-un scop în sine, producerea și folosirea prefabricatelor trebuie să devină principalul mijloc pentru accelerarea procesului de execuție și deci pentru grăbirea ritmului de dare în folosință a locuințelor. De asemenea, prin aplicarea unei astfel de tehnologii, se poate asigura creșterea productivității muncii și economia consumului de oțel și de material lemnos și, ca urmare, reducerea prețului de cost al lucrărilor și totodată continuitatea muncii în construcție, premisă pentru o înaltă calificare și specializare a lucrătorilor, deci pentru ridicarea calității lucrărilor de execuție. O dată cu sarcinile crescînde de plan, ce au fost stabilite în ceea ce privește producția de elemente prefabricate din beton armat (panouri mari îndeosebi), s-au luat măsuri pentru îmbunătățirea și lărgirea seriilor de proiecte-tip, urmărindu-se obținerea varietății necesare de apartamente, ameliorarea distribuției interioare și crearea variantelor de fațadă, pentru a se putea realiza înfățișări cît mai diferențiate și cît mai adecvate specificului local.

Din punct de vedere al regimului de înălțime a clădirilor, trebuie să se țină seama de condițiile impuse de gradul ridicat de seismicitate ce cuprinde o parte din teritoriul țării noastre, precum și de stadiul actual de cunoaștere și de verificare posibilă a structurilor. Pe aceste considerente, corelate cu criteriile economice și de confort, înălțimea clădirilor de locuit cu caracter de masă se execută în această etapă cu cel mult 5 niveluri, în ceea ce privește construcțiile executate cu panouri mari, și cu 10 niveluri, în general, pentru cele ce se execută din beton monolit turnat în cofraje glisante sau de inventar.

*) Gh. Gheorghiu-Dej — Raport la cel de al III-lea Congres al P.M.R., pag. 73—74.

DE TIP NOU A ORAȘELOR NOASTRE ÎN ETAPA ACTUALĂ

În ceea ce privește sarcina cu caracter calitativ, de a se construi « *cît mai bine* » aceasta este determinată de necesitatea obiectivă de a satisface cît mai deplin exigențele crescînde în materie de confort de locuire și de estetică urbană. Confortul de locuire, în ce privește apartamentul și clădirea de locuit propriu-zisă, se referă, pe lîngă distribuția interioară judicioasă și suprafețe adecvate, servicii și echipări corespunzătoare, și la finisarea de înaltă calitate a tuturor elementelor componente. Singura cale pentru a asigura o astfel de calitate, în condițiile unor sarcini crescînde cantitative și care trebuie să fie îndeplinite concomitent cu reducerea continuă a timpului de dare în folosință precum și a costului de investiție și de exploatare, este industrializarea construcției și transformarea în tot mai mare măsură a procesului de finisare de pe șantier în fabricile sau poligoanele de prefabricate.

Din punct de vedere al confortului de locuire, s-a ținut seamă totodată de lărgirea conținutului noțiunii de locuință cu caracter de masă în orînduirea noastră cît și de prevederea cuprinderii crescînde a cît mai numeroase necesități de viață urbană prin deservire colectivă și din fonduri sociale. Ca atare, confortul de locuire urbană mai este condiționat și de o legătură cît mai ușoară a locuinței propriu-zise cu instituțiile și cu amenajările cu caracter obștesc ce fac parte integrantă din structura unităților complexe de locuit (grupe, microraiioane, cartiere, sectoare). Această legătură trebuie să fie cu atît mai strînsă cu cît ne referim la categoria familiilor numeroase, și îndeosebi a celor cu copii, și este determinată cu precădere de numărul de caturi al clădirilor de locuit, respectiv de obligativitatea folosirii ascensorului. Din această cauză, ca și în tot mai multe țări, noi promovăm o corelare între regimul de înălțime a clădirilor de locuit și tipurile de apartamente folosite, recomandînd gruparea apartamentelor cu mai multe camere (rezervate în perspectivă pentru familii numeroase și cu copii) în clădiri cu puține caturi și fiind de acord ca gruparea apartamentelor mici, rezervate în perspectivă pentru familii restrînse și fără copii, să poată fi făcută și în clădiri cu multe caturi, în funcție de necesitățile locale.

Față de aceste considerente nu apucăm să pot fi susținute acele afirmații, după care confortul urban (și bineînțeles, fără a se subestima condițiile de eficiență economică) ar putea să crească prin folosirea clădirilor înalte de locuit, deoarece ar putea asigura o scurtare a distanțelor de parcurs între locuință și locurile de muncă și de distracție, datorită creșterii densității de locuire pe teritoriu. În practică, s-a verificat că, între limite acceptabile de densitate urbană, poate fi asigurat practic un același timp consumat pentru nevoile de transport urban, cînd condițiile de deservire a populației și rețeaua de circulație și transport în comun sînt rațional rezolvate.

Referindu-ne la aspectul estetic al clădirii și al ansamblului de locuit, acesta poate fi realizat prin multiple mijloace compoziționale, pe lîngă confortul de locuire și economia multilateral considerată, care sînt premisele de bază ale frumosului. Printre aceste mijloace enumerăm calitatea și totodată sobrietatea materialelor de finisaj și de echipament folosite, proporția armonioasă spațială a clădirilor, considerate în sine, precum și în intercondiționarea cu ansamblul arhitectural din care fac parte și cu mediul natural valorificat, participarea activă în procesul de sinteză arhitecturală a artei peisagistice, a mobilierului urbanistic, a culorii și a artelor majore. Dacă contrastul realizat între volumele clădite constituie un mijloc important în realizarea frumosului arhitectural, acesta nu este determinat de folosirea exclusivă sau în pondere

excesivă a clădirilor cu multe niveluri, cum uneori greșit se interpretează. Prin gama disponibilă și tot mai bogată de clădiri de locuit cu puține și multe caturi — în proporție controlată și obiectiv justificată — prin aceea tot mai variată și mai expresivă a clădirilor instituțiilor social-culturale și de deservire colectivă, cu caracter de masă sau unicate, prin participarea volumelor arborescente și a spațiilor plantate, precum și aceea a mobilierului urbanistic, dispunem de nenumărate posibilități de a realiza ansambluri cît mai diferite, mai particulare și mai estetice, folosind din plin și legile contrastului.

În ce privește sarcina de a se construi « *cît mai ieftin* », aceasta se referă la criteriul economic, care este considerat criteriul principal de stabilire a calității multilaterale a lucrărilor. Insistăm asupra faptului că acest criteriu economic nu poate fi socotit în nici un caz o problemă de conjunctură, ci o preocupare specifică orînduirii noastre, determinată de legitățile obiective ale acesteia. Așa se explică la noi preocuparea permanentă și crescîndă pentru creșterea eficienței economice a investițiilor, pentru gospodărirea cît mai judicioasă a fondurilor, pentru reducerea substanțială a duratei de execuție și pentru scăderea sistematică a prețului de cost al lucrărilor. De aci rezultă că economicitatea unei soluții nu poate reieși în nici un caz exclusiv dintr-un sistem de formule și relații matematice, care se referă la volume abstracte și nu țin seama de condițiile concrete de program, de timp și de loc. Numai luînd în considerație necesitatea realizării unor clădiri cu caracter de masă, cuprinzînd anumite tipuri de apartamente, într-o anumită proporție, cu un anumit confort de locuire și executate într-un anumit termen, numai ținînd seama — pe lîngă cheltuielile de investiție — de cele de exploatare, de economia de materiale și de utilaje importante pentru economia națională, de reducerea consumului de manoperă pe șantier, respectiv de creșterea productivității muncii în construcții, putem asigura rezolvarea optimă a acestei probleme.

Referindu-ne la prețul de cost propriu-zis al clădirilor de locuit, datele statistice înregistrate în procesul de avizare a documentațiilor tehnice ne arată că cele mai economice clădiri de locuit sînt cele cu 4—5 caturi, cele cu multe caturi implicînd un spor de cel puțin 10—15%. Dacă cele cu puține caturi pot fi executate din panouri mari, implicînd pe apartament convențional un consum mediu de 1,230 t oțel beton, 0,420 m³ cherestea și 1,728 ore manoperă de șantier cele cu multe caturi, ce se execută din beton greu în cofraje glisante sau de inventar, implică pe apartament convențional un consum mediu de 1,230—1,590 t oțel beton, 0,780—1,080 m³ cherestea și 2 180—2 892 ore manoperă de șantier. La aceste sporuri mai trebuie adăugate și cheltuielile de exploatare, care sînt mult mai mari la clădirile cu multe caturi, precum și costul obligator al unor mecanisme și instalații speciale tehnice, precum ascensor, hidrofor, tub de gunoi etc.

Dacă clădirile cu multe caturi, cuprinzînd locuințe mici de tip cămin-hotel (cu 1—1 ½ camere), constituie o excepție, prețul de cost socotit pe unitatea de referință nedepășind pe acela al unității cuprinse în clădiri cu puține caturi, sporurile mai sus arătate se amplifică pe măsură ce grupăm apartamente tot mai mari în clădirile cu multe caturi. Într-adevăr, în acest caz pe fiecare palier se poate grupa un număr mai redus de apartamente, astfel că cota parte a spațiilor și echipărilor comune și, implicit, cota de întreținere crește de fiecare apartament.

Cu toată creșterea densității de spațiu locuibil pe microraiion, ce s-ar obține în cazul creșterii ponderii clădirilor cu multe caturi, nu

reiese — din calcule comparative efectuate — că economia relativă ce s-ar obține la lucrări tehnico-edilitare ar putea compensa pe deplin sporul de preț de cost al construcțiilor de locuit. Această considerație se face, deoarece se știe că pe măsură ce se trece cu înregistrarea indicilor de la treapta de microraión la treapta de oraș, densitatea brută se egalizează. Egalizarea se produce deoarece se urmărește să se asigure o aceeași normă de suprafață liberă (pentru circulație, spații plantate, teritorii pentru dotări social-culturale) pentru fiecare locuitor al orașului, ceea ce reflectă în final confortul urban. Ca atare, atât aria perimetrului orașului cât și densitatea brută, și implicit costul tuturor rețelelor tehnico-edilitare și social-culturale, depind în ultimă instanță, nu de regimul mediu de înălțime a clădirilor de locuit, ci de numărul locuitorilor orașului și de indicele de confort urban ce se prevede de persoană.

Chiar dacă se admite realizarea unei economii în investițiile complexe urbane, ce ar putea fi înregistrată într-o așa numită etapă finală de largă perspectivă în cazul adoptării unui regim înalt față de unul mediu, o astfel de soluție ar implica, încă din prima etapă, cheltuieli mult sporite, a căror compensare ar putea fi înregistrată eventual abia peste câteva decenii. În consecință, un astfel de mod de abordare ar frâna procesul de rezolvare a problemei spațiului de locuit cu caracter de masă, respectiv ar lungi termenul în care această problemă socială ar putea fi soluționată.

Practica a arătat de altfel că atât regimul mediu de înălțime a clădirilor de locuit și mai ales densitatea brută de suprafață locuibilă pe hectar, nu sînt indici ce pot fi prestabiliți în mod absolut, în cadrul temei, și care ar putea caracteriza în exclusivitate economicitatea soluției urbanistice. Îndeosebi, în ce privește densitatea brută, apar variații în funcție de diferite condiții locale și particularități ale proiectului, aceasta indiferent de valoarea medie a regimului de înălțime folosit. Ca atare, acești indici trebuie considerați ca indici derivați, care pot fi folosiți în procesul de analiză și de comparare a unor proiecte, pentru a determina ipotezele în care pot fi realizate soluții cât mai economice, în anumite condiții locale date.

Față de cele mai înainte arătate, au fost stabilite o serie de directive, din a căror aplicare decurg indicii orientativi privind regimul de înălțime a clădirilor de locuit, precum și cei referitori la densitatea de locuire în mediul urban. Aceste directive cuprind următoarele aspecte:

1. Funcțiunea tot mai complexă a locuinței urbane, necesitățile crescînde de viață tot mai bogată a tuturor oamenilor muncii ce vor fi satisfăcute tot mai deplin și pe măsură tot mai largă din fonduri sociale, caracterul tot mai larg colectiv al vieții multilaterale a întregii colectivități, determină astăzi, în orînduirea noastră, o reconsiderare a formelor locuinței urbane cu caracter de masă, trecînd la abordarea și rezolvarea problemelor de la treapta clădirii izolate, la treapta marilor ansambluri orașenești, în toată complexitatea lor.

Pe baza experienței noastre și a altor țări și ținînd seama de studiile teoretice și de realizările practice pe plan internațional, s-a stabilit că funcțiunea de locuire urbană, în cadrul orașului de tip nou, va trebui să fie cuprinsă într-un cadru larg teritorial, înzestrat treptat, pe lîngă clădirile de locuit, cu tot mai numeroase și mai variate instituții, amenajări și echipări de deservire colectivă, rațional dimensionate, grupate și amplasate pe teritoriu.

2. În acest scop se consideră necesar a se asigura compartimentarea structurii zonelor urbane de locuit în unități urbane complexe, astfel organizate încît să poată asigura tuturor locuitorilor o deservire colectivă tot mai bogată, pe trepte succesive și crescînde, unități denumite: grupa de locuințe, microraiónul, cartierul și sectorul. Pentru fiecare din acestea s-au stabilit norme privind mărimea teritoriului respectiv, numărul locuitorilor fiecărei unități și gradul de complexitate a echipării. Este de la sine înțeles că pentru fiecare categorie de oraș și pentru fiecare oraș în parte vor trebui determinate particularitățile unităților

urbane complexe respective, ținînd seama de situația locală (precum profilul social-economic și mărimea așezării, rețeaua de magistrale și fondul construit existent, caracteristicile geoclimatice ale orașului și alte asemenea).

În general, se recomandă a se adopta mărimi optime ale unităților, prin care să se asigure o eficiență maximă funcțională și economică. În acest sens trebuie să tindem către dimensionări relativ mari ale unităților, pentru a se putea crea condițiile unei sporiri continue a confortului de locuire urbană corelată cu o coborîre continuă a cheltuielilor de investiție și de exploatare, socotite pe indicele de referință « suprafață locuibilă ».

3. Proiectarea acestor unități urbane complexe trebuie să asigure rezolvarea tuturor problemelor de viață colectivă și de dezvoltare continuă a confortului urban. Această organizare, considerată în perspectivă, va da posibilitatea unei planificări complexe a investițiilor necesare și a unei executări complexe a lucrărilor de pe teritoriul unității, într-o succesiune planificată pe etape determinate de urgența unor categorii de lucrări și de posibilitățile materiale ale fiecărei etape. În acest scop, fiecare unitate mare urbană proiectată trebuie să fie prevăzută cu toate tipurile de locuințe, instituții sociale, amenajări și echipări de folos obștesc considerate necesare în perspectivă, astfel profilate și amplasate încît să satisfacă, în dinamică, structura populației și creșterea confortului de locuire urbană. În condițiile în care unele componente ale unității complexe (anumite tipuri de apartamente, instituții sau amenajări) nu se justifică încă a fi executate, trebuie asigurată rezervația teritorială cuvenită. Astfel, de exemplu, ținîndu-se seama de norma de locuit relativ mai restrînsă ce poate fi astăzi acordată (8—10 m² de persoană) se va da precădere — în această etapă — construirii tipurilor de apartamente mici și mijlocii, rezervîndu-se însă teritoriul necesar pentru construirea în viitor (în perspectiva largă de 20—25 ani pentru care se întocmesc proiectele de sistematizare, schițe și detalii) a clădirilor cu apartamente mari, ce vor fi necesare cînd se va putea acorda o normă locuibilă sporită (apreciată la 12,5 — 13 m² de persoană). Procedînd astfel, se va evita ca unele instituții construite în prima etapă, de exemplu cele pentru copii, să rămîină insuficient sau de loc folosite în viitor, în cazul cînd într-o unitate teritorială s-ar executa în prezent o pondere excesivă sau poate o exclusivitate de apartamente mici (1—2 camere) și care vor adăposti în viitor doar prea puține sau de loc familii numeroase, cu copii de vîrstă școlară sau preșcolară.

4. În orice unitate structurală mijlocie sau mare trebuie să se asigure prin proiectare o proporție a tipurilor de apartamente (socotite în funcție de numărul încăperilor de locuit) corelată cu proporția preliminară în perspectivă a categoriilor de familii (socotite în funcție de numărul de membri). În general, putem considera în perspectivă următoarea proporție a categoriilor de gospodării (familii):

- a) locuințe pentru 1 persoană (din care 2/3 în garsoniere și 1/3 în apartamente de 1 persoană) cca. 23—24%
- b) locuințe pentru o pereche familială (2 persoane fără copii) cca. 23—24%
- c) locuințe pentru familii de 3 persoane din care 1/3 se presupune că vor cuprinde familii fără copii minori cca. 24—27%
- d) locuințe pentru familii mai numeroase (din care, în general, nu se justifică a se executa în masă, în etapa actuală, decît apartamente cu cel mult 4 camere) cca. 25—30%

5. Pentru a se asigura o eficiență funcțională și economică a investițiilor și a se putea asigura un confort sporit de locuire se va urmări o corelare între tipurile de apartamente folosite (considerate în funcție de numărul încăperilor de locuit) și regimul de înălțime a clădirilor

în care vor fi grupate. Astfel, se vor grupa pe cît posibil apartamentele cu mai multe camere (destinate în viitor familiilor cu 3 și mai multe persoane, în care ar putea fi și copii minori) în clădiri cu puține caturi (fără ascensor); apartamentele cu puține camere (pentru familii compuse din 1—2 persoane, eventual 3, în general fără copii minori) vor putea fi grupate și în clădiri cu multe caturi (cu ascensor).

În mod excepțional, poate fi acceptată gruparea apartamentelor mijlocii și mari chiar și în clădiri cu multe caturi (cu ascensor) atunci cînd poate fi asigurată o fundamentare temeinică, bazată pe criterii tehnice și economice deosebite, precum folosirea obligatorie în această etapă a unor secțiuni directive sau proiecte-tip valabile, obligativitatea unor fundații sau consolidări de teren scumpe, caracterul limitat al unui teritoriu orașenesc (datorită reliefului sau unor obstacole, unor pilieri subterani de siguranță sau unor nocivități industriale etc.), restructurarea masivă a teritoriului construit, ceea ce implică mari demolări de fond locativ existent, precum și altele asemenea.

În general, în această etapă, clădirile de locuit cu puține niveluri ar trebui realizate cu $p + 3$ și $p + 4$ caturi. În ceea ce privește clădirile cu $p + 3$ caturi, folosirea lor, în această etapă, ar trebui justificată și din punct de vedere tehnic și economic (în funcție de seismicitate, natura terenului, mărimea orașului, relief etc.). În principiu, clădirile cu $p + 3$ sau cu mai puține caturi ar trebui să corespundă unor programe care să le justifice: apartamente mari pentru familii numeroase, cămine pentru persoane în vîrstă etc.

6. Din punct de vedere al industrializării construcției de locuințe, trebuie să se aplice — în conformitate cu sarcinile de plan stabilite pentru fiecare oraș în parte — sistemele constructive cele mai avansate, în vederea asigurării creșterii productivității muncii în acest sector, grăbirii ritmului de dare în folosință a locuințelor, ridicării continue a calității lucrărilor de execuție și coborîrii treptate a prețului de cost. În acest scop se va da precădere folosirii prefabricatelor din beton armat și a panourilor mari îndeosebi, precum și clădirilor de beton monolit cu cofraje glisante. În vederea industrializării construcției și a transformării șantierului într-un șantier de montaj, vor trebui asigurate condiții corespunzătoare de sistematizare teritorială și de amplasare a clădirilor, în vederea folosirii eficiente a utilajului și a lucrărilor de organizare, precum și a posibilităților executării construcțiilor în desfășurare planificată, în lanț, concentrîndu-le pe mari șantiere.

În ceea ce privește corelarea sistemelor de construcție cu regimul de înălțime a clădirilor de locuit, se va ține seama că panourile mari din beton armat urmează a fi folosite la clădirile cu puține caturi (preferabil 4—5 caturi), iar cofrajele glisante, în mod curent, pînă la înălțimea de 10 caturi. Excepție o constituie teritoriile cu teren foarte slab de fundație sau regiunile cu grad mare de seismicitate (8—9) pentru care se vor stabili regimurile de înălțime și sistemele constructive cele mai adecvate, de la caz la caz.

7. Teritoriul de locuit al unităților structurale (suprafața afectată exclusiv clădirilor de locuit și anexele aferente, cu teritoriul strict perimetral) va trebui să fie folosit cît mai judicios, urmărindu-se realizarea unui procent cît mai ridicat de ocupare, dar totodată respectîndu-se riguros distanțele obligatorii între clădiri (privitoare la însoțire, aerisire, izolare de vedere, zgomot și nocivități). Aceste distanțe variază în funcție de poziția diferită a clădirilor, de înălțimea și lungimea lor, de orientarea cardinală etc. Astfel, între două clădiri așezate paralele în plan, trebuie prevăzută o distanță minimă de aproximativ două ori înălțimea clădirii mai înalte. Dar, pentru clădiri cu un același număr de caturi (de exemplu 5 caturi), practica ne arată că trebuie asigurate distanțe diferite, precum:

- cca. 32 m între clădiri paralele, cu 1—2 secțiuni lungime
- cca. 35 m între clădiri paralele, cu 3—4 secțiuni lungime
- peste 35 m între clădiri paralele cu peste 4 secțiuni lungime.

8. Așezarea și dimensionarea celorlalte clădiri și amenajări de folosință obștească, precum și a loturilor respective de teren ce alcătuiesc sistemul de organizare a unității complexe (instituții social-culturale, clădiri gospodărești, spații libere și plantate etc.) vor trebui să fie stabilite în mod judicios, prin proiectare, pentru a se asigura:

— distanțele corespunzătoare între locuințe și înzestrările cu caracter obștesc (conform normelor în vigoare);

— relația corelată între capacitățile optime de cuprindere a înzestrărilor cu caracter obștesc (dimensionarea acestora) și numărul populației deservite (calculat pe baza razei de deservire normate și a densității de locuire pe teritoriu), asigurîndu-se o eficiență funcțională și economică cît mai ridicată, prin stabilirea unei mărimi optime a unității urbanistice (ținîndu-se seama că această mărime trebuie să coordoneze armonios capacitățile optime ale diferitelor înzestrări ale teritoriului);

— amplasarea în așa fel a înzestrărilor de folosință obștească în teritoriu, încît să poată fi asigurată o maximă cooperare și echipare comună, urmărindu-se gruparea lor — atît cît permite funcționalitatea și economicitatea — în centre sau clădiri complexe de deservire obștească;

— soluționarea în așa fel a spațiilor libere, a spațiilor pentru circulația pietonilor, a vehiculelor și pentru parcaje, încît să fie stabilite amplasamentele și traseele cele mai judicioase, suprafețele și lungimile cele mai reduse, dimensionarea lor corespunzătoare gradului de motorizare preliminar; totodată, se va urmări ca spațiile libere plantate (dimensionate conform normelor) să fie cît mai puțin divizate și compartimentate, în vederea eficacității lor igienice și estetice, precum și a ușurinței de întreținere și supraveghere.

9. Ca urmare a recomandărilor de mai sus, vor trebui realizate, în general, în cadrul bilanțului teritorial, următoarele procente din totalul teritoriului unității:

suprafața teritoriului de locuit	55—60%
suprafața teritoriului rezervată formelor de deservire obștească	12—14%
suprafața teritoriului rezervată pentru circulații și parcaje de vehicule	10—18%
suprafața teritoriului rezervată pentru spații plantate și amenajări în aer liber	15—20%

10. Aplicîndu-se cele prevăzute mai sus se vor realiza în zonele urbane de locuit regimuri de înălțime medie de 4—7 niveluri și densități brute pe microraión de 2 600—2 800 m² locuibili pe ha, în general, în orașele mijlocii și mari, iar în cazul orașelor foarte mari și a orașului București, pînă la 3 100 m² locuibili pe hectar. În cazuri deosebite, în special în orașele mici și în cele foarte mari (și în primul rînd orașul București), pot fi admiși indici diferiți față de cei indicați, atît în ceea ce privește regimul mediu cît și densitatea brută, care vor trebui justificați pentru fiecare proiect în parte.

Normele și indicii stabiliți astfel pentru această etapă și folosiți astăzi în proiectare reflectă nivelul nostru actual de cunoaștere în domeniul organizării complexe a teritoriului. În practica realizării investițiilor și în procesul de folosire a ansamblurilor urbane, aceste norme și indici vor fi supuși unui proces continuu de verificare și de îmbunătățire. Pentru a asigura cercetarea cît mai atentă a rezultatelor obținute prin aplicarea acestor directive, precum și promovarea continuă a noului, este necesar ca în toate institutele de proiectare orașenească să existe o preocupare susținută pentru cuprinderea acestor probleme, o participare vie la aplicarea creatoare a acestor directive, un interes crescînd pentru aducerea unei contribuții constructive în vederea progresului științei urbanistice, în vederea precizării caracteristicilor tehnico-economice ale orașului de tip nou pe care trebuie să îl edificăm, ale orașului propriu societății socialiste.

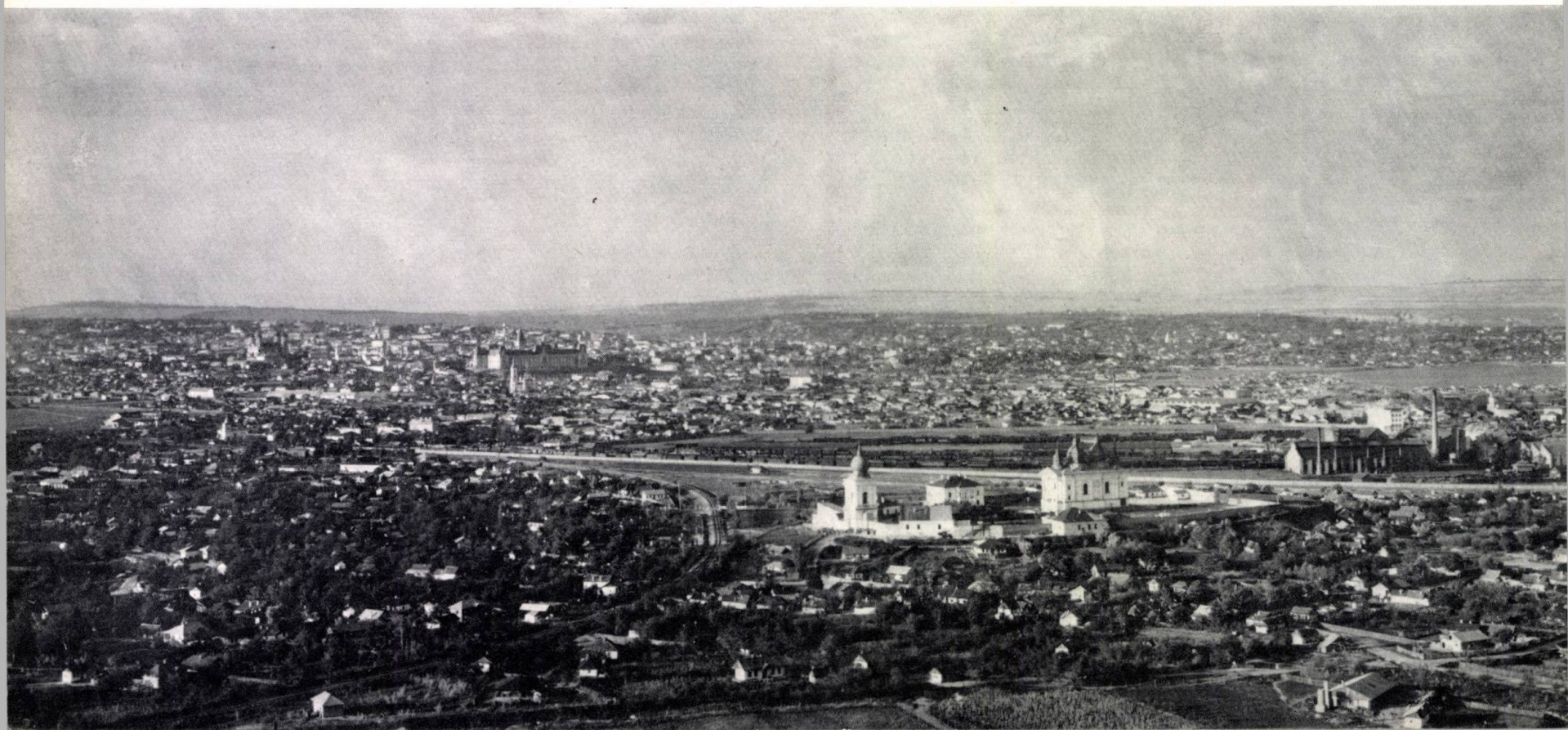
Prof. arh. G. GUSTI, arh. Gh. HUSSAR

UN ANSAMBLU ARHITECTURAL CONTEMPORAN ÎN VECHEA CAPITALĂ A MOLDOVEI

Printre numeroasele ansambluri arhitecturale ce se realizează în procesul construirii socialiste a oraşelor patriei noastre, unul ce se apropie de etapa finală este Piaţa Unirii din Iaşi. Edificarea acestui ansamblu de clădiri de locuit şi de instituţii social-culturale a ridicat numeroase probleme, pe care colectivul de proiectanţi, căruia i s-a încredinţat această sarcină, le-a abordat şi le-a rezolvat în complexitatea aspectelor lor. Metodologia de lucru şi soluţiile stabilite sînt prezentate în cele ce urmează, pentru a constitui obiect de discuţie între arhitecţi şi constructorii de oraşe.

Dintre oraşele mari ale ţării, oraşul Iaşi este o aşezare cu deosebite particularităţi; bătrîna capitală a Moldovei, oraş

Vederea panoramică a vechiului Iaşi

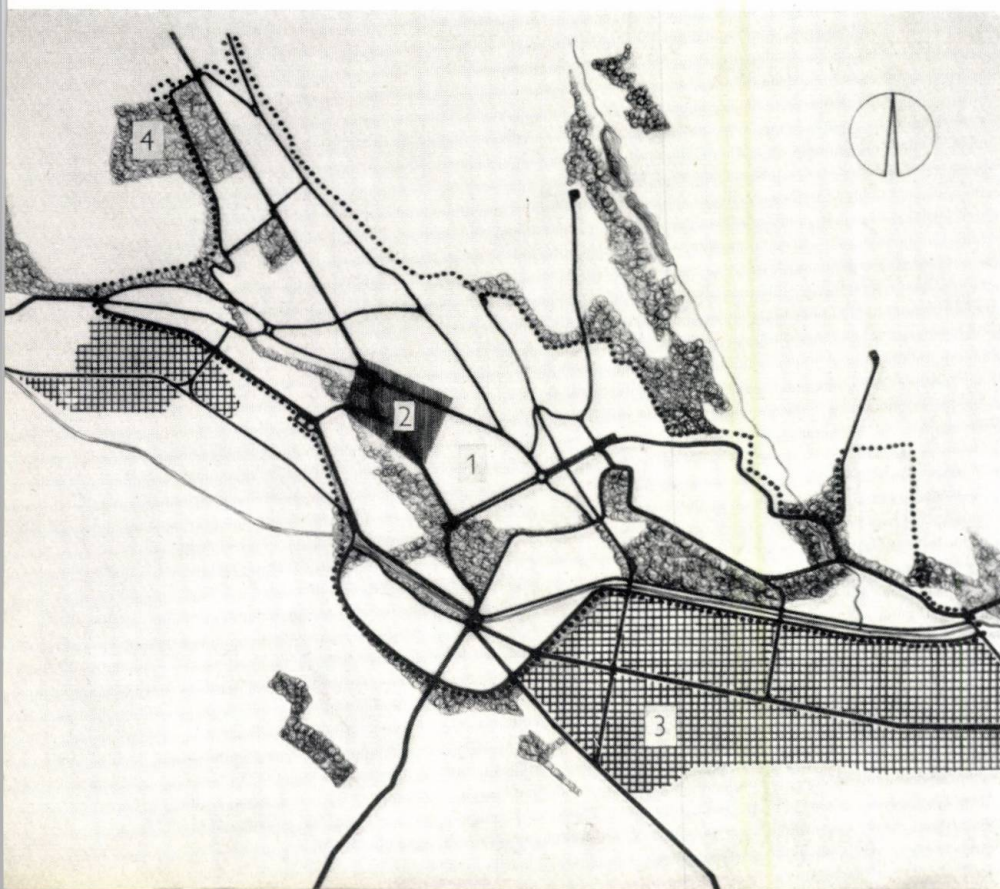

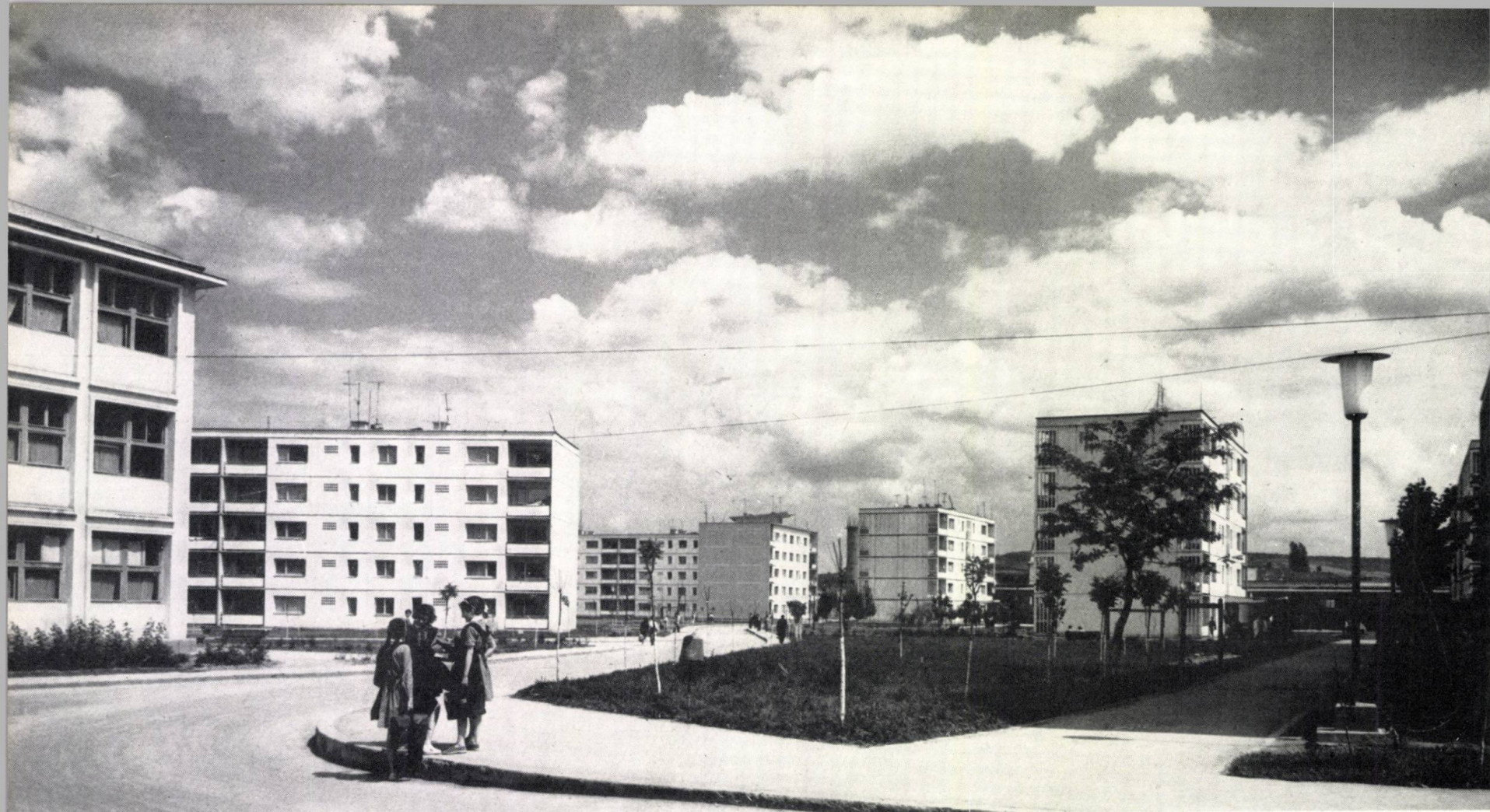
Iași — vedere generală a cartierului C. I. Parhon

Schița de sistematizare a orașului și zonificarea lui

1. Zona de locuințe — 2. Zona centrală — 3. Zona industrială — 4. Spații libere plantate

cu bogate tradiții de cultură, pune grele probleme de reconstrucție, dacă ținem seama de condițiile în care se găsește fondul construit existent și de dezvoltarea extrem de rapidă, multilaterală a orașului, în etapa actuală. Aspectele deosebite de relief (orașul desfășurându-se pe trei dealuri: Copou, Șorogari și Cîric), prezența multor monumente istorice și de arhitectură, rețeaua stradală ce nu mai corespunde cerințelor actuale de circulație, variația debitului Bahluiului, — când lent, când furtunos pînă la inundații parțiale ale teritoriului urban —, moștenirea grea a trecutului oglindită în indicii foarte scăzuți de urbanizare a orașului, aspecte la care s-au mai adăugat distrugerile războiului, constituie un punct de

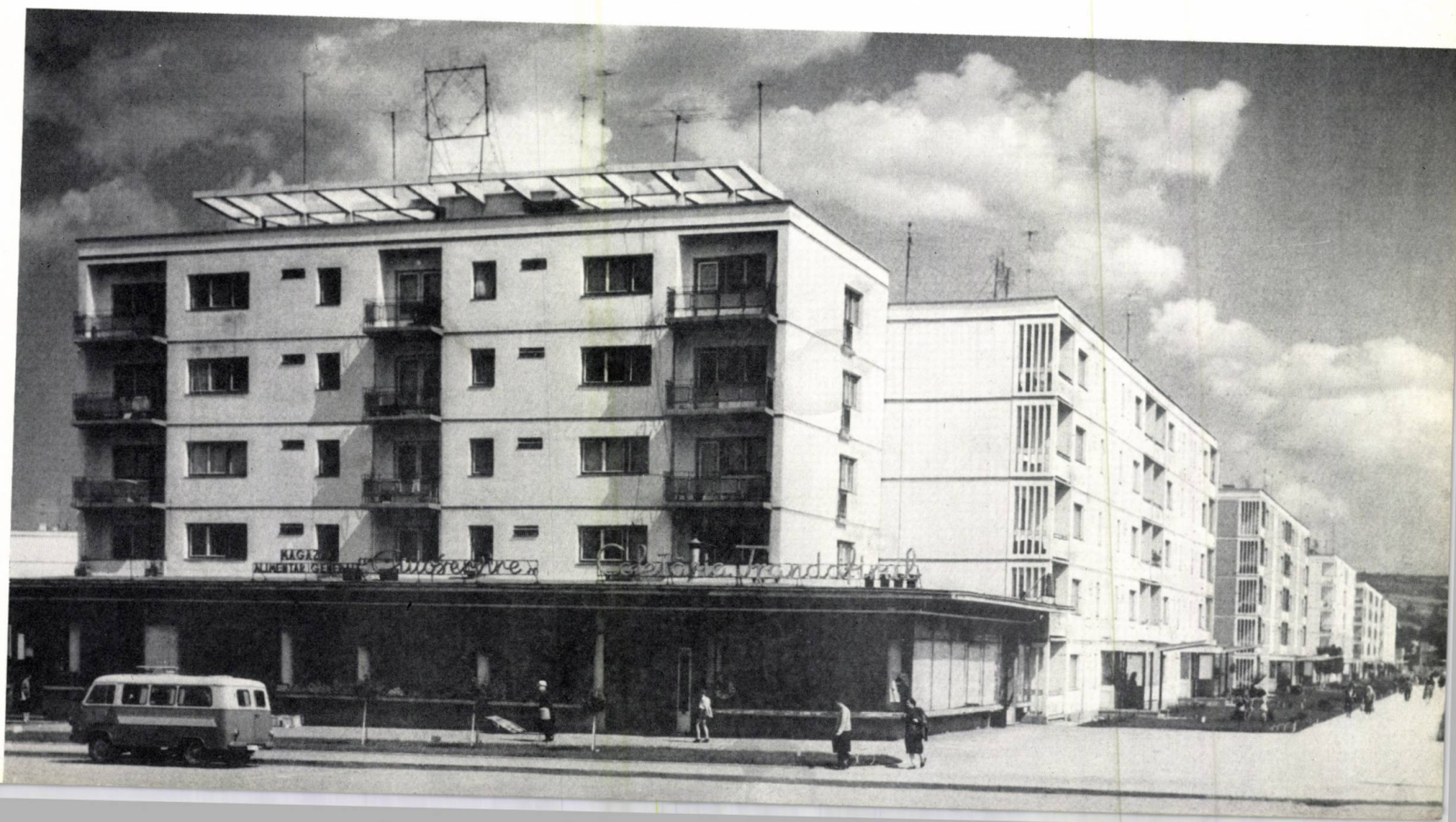
pornire deosebit de dificil în procesul de transformare a fondului construit existent. Problema reconstrucției lașului se amplifică considerabil, ținând seama de puternica bază industrială ce i se creează în condițiile orînduirii noastre, de complexul feroviar în dezvoltare, de construirea complexelor de învățămînt superior și de sănătate, de creșterea rapidă a populației care este prelinată a se dubla pînă în 1980.

De la începutul proiectării planurilor de sistematizare, în anul 1948, și pînă la ultimul proiect de sistematizare a orașului elaborat în anul 1962, numeroasele soluții propuse demonstrează frămîntările prin

I | 3
2 | 4

- 1 — Blocuri de locuințe în cartierul „C. I. Parhon”
- 2 — Locuințe în cartierul „23 August”
- 3 — Cartierul „T. Vladimirescu”
- 4 — Blocuri de locuințe în cartierul „C. I. Parhon”

I
2 | 3

- 1 — Iași — Cartierul Nicolina
- 2 — Studiu de sistematizare a zonei centrale — Plan
- 3 — Studiu de sistematizare a zonei centrale — Machetă

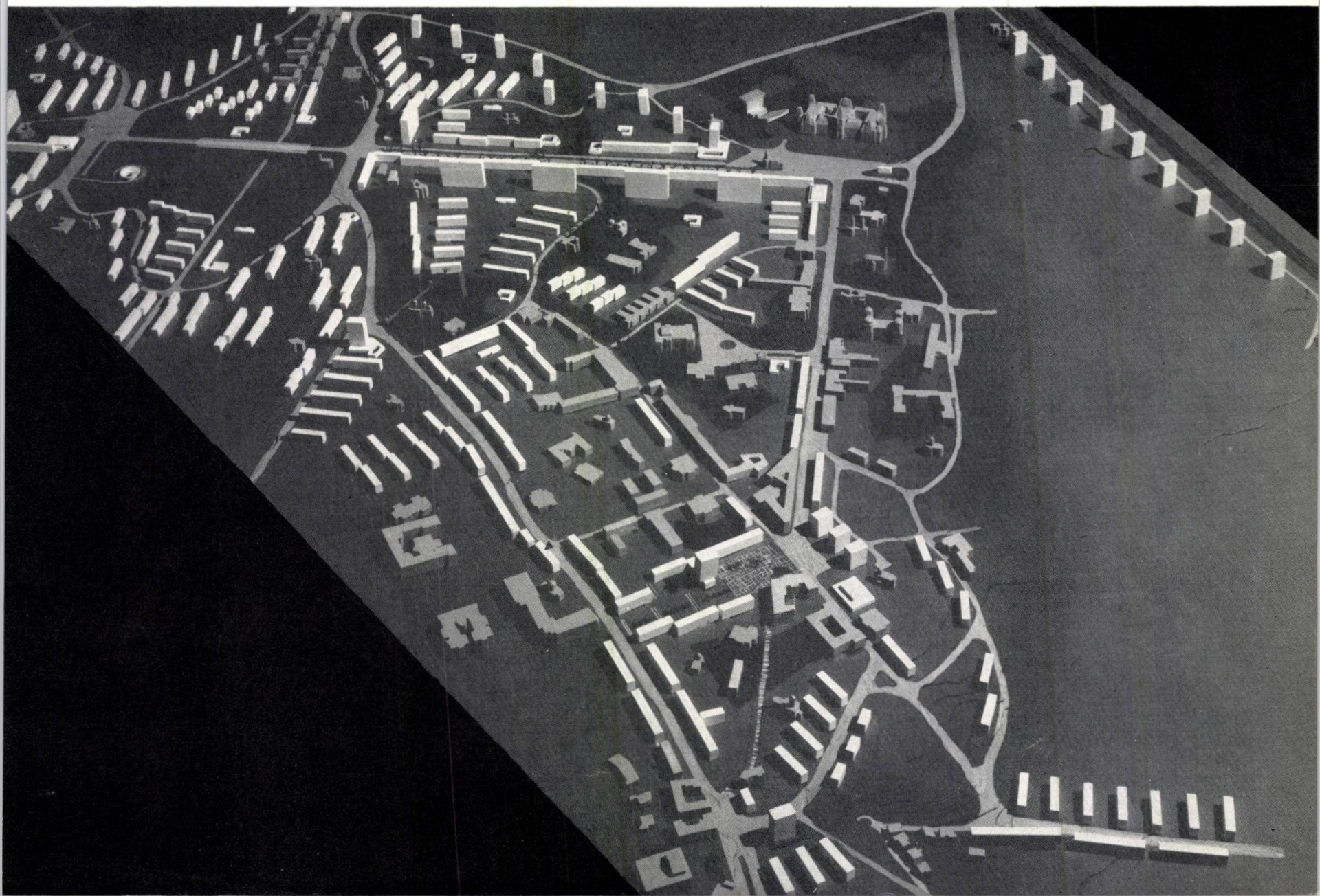
care au trecut cei ce trebuiau să rezolve problemele urbanistice ale Iaşului. Ca şi în cazul celorlalte oraşe ale ţării, dificultatea acestor probleme a constatat în aceea că urmau să fie rezolvate concomitent şi problemele impuse de realizarea unor diferite ansambluri urbane.

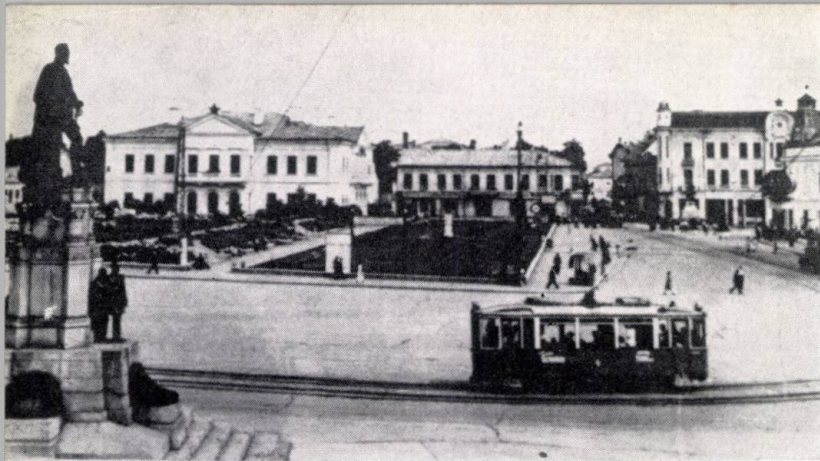
Despre astfel de probleme de reconstrucţie a oraşelor şi despre cele ale oraşului Iaşi îndeosebi, s-au mai scris

articole în cadrul revistei «Arhitectura R.P.R.» *).

*) «Reconstrucţia socialistă a oraşelor din Republica Populară Română» de prof. arh. M. Locar şi arh. T. Evolceanu (nr. 2/1959); «Sistematizarea oraşului Iaşi» de arh. B. Grünberg (nr. 4/1959); «Sistematizarea Pieţei Unirii din Iaşi» de arh. Gh. Hussar (nr. 1/1961); «Obiectivele principale ale reconstrucţiei oraşului Iaşi» de arh. T. Evolceanu (nr. 3/1963).

Prin aceste articole au fost scoase la iveală principii urbanistice, s-a făcut analiza critică a anumitor proiecte şi soluţii, au fost date îndrumări sau a fost arătată dinamica de dezvoltare a oraşului, în lumina profilului social-economic de perspectivă. Multe din aceste contribuţii au constituit un sprijin efectiv atât pentru colectivul de proiectanţi cît şi pentru organele a căror sarcină a fost de a

Vederi ale Pieței Unirii înainte de recon-
strucția ei

1 — Latura de est

2 — Latura de sud

3 — Latura de vest

4 — Latura de nord

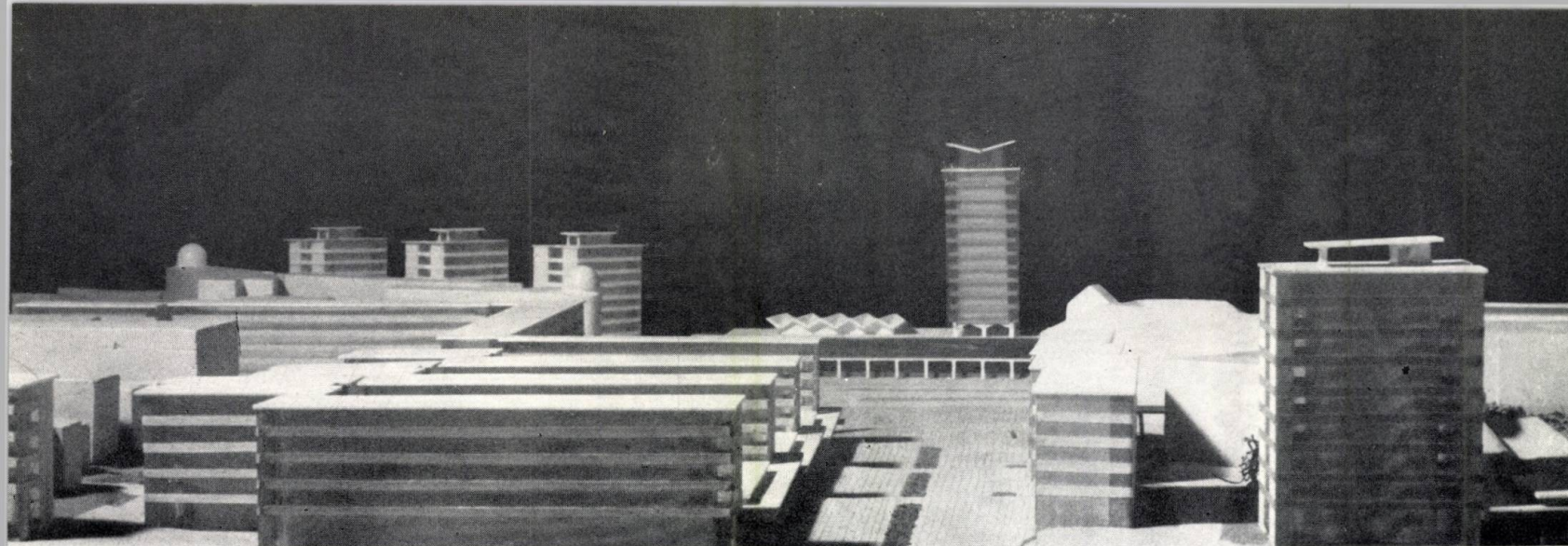
5 — Situația existentă în perimetrul studiat
pentru detaliul de sistematizare a Pieței
Unirii și a arterelor limitrofe

6 — Variantă de detaliu de sistematizare a
Pieței Unirii — Machetă

7 — Variantă de detaliu de sistematizare a
Pieței Unirii — Machetă

I 6
2
3
4 5 7

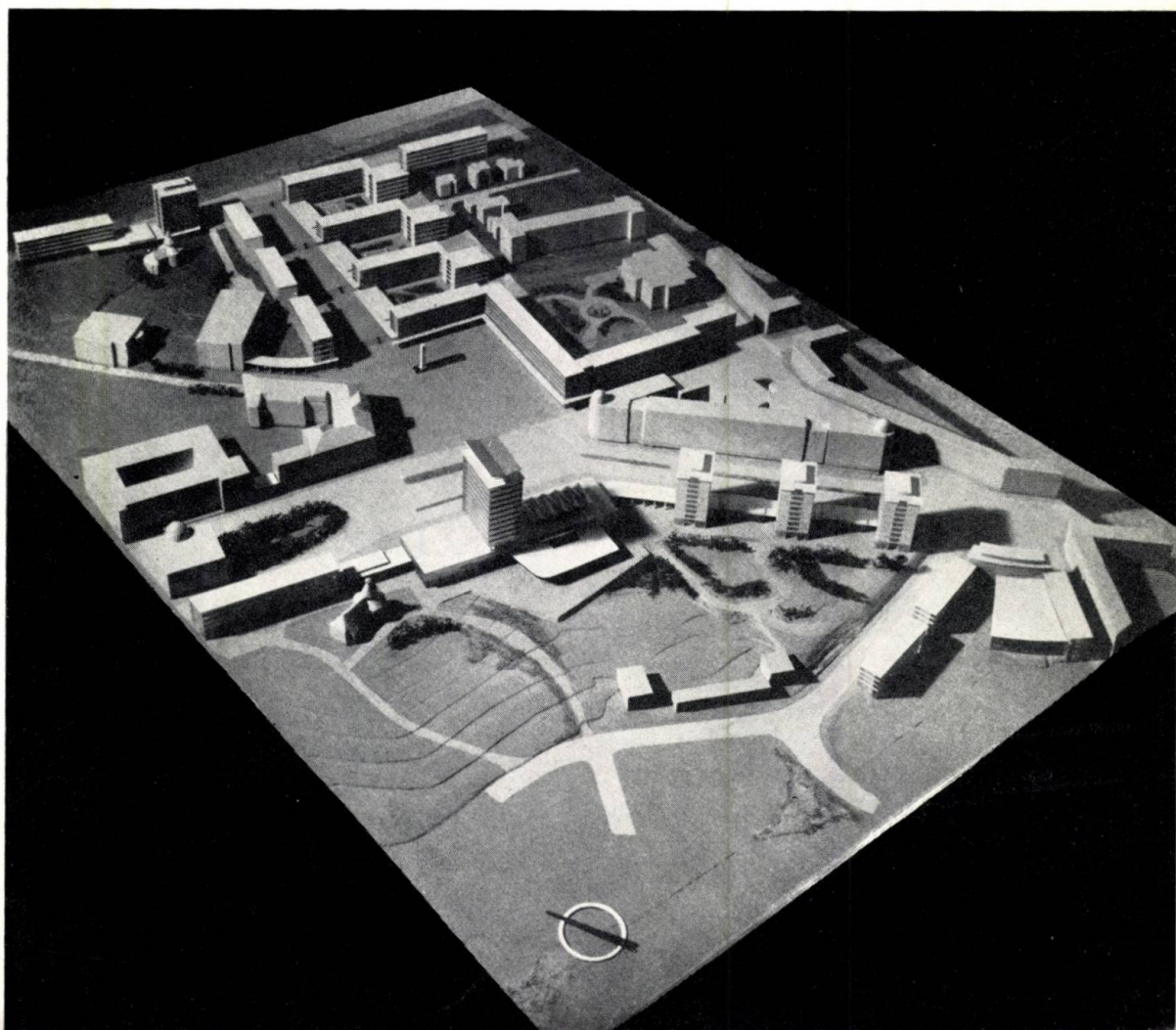

îndruma proiectarea și construcția orașenească.

Este necesar să subliniem de la început, că una din formele organizatorice și metodologice care a generat rezultate pozitive, a fost îmbinarea justă a proiectării de urbanism cu cea de investiții. În cazul concret al orașului Iași însărcinarea aceluiași colectiv de proiectare pentru elaborarea documentației tehnice pentru toate fazele, de la schița de sistematizare a orașului la detaliile de sistematizare și apoi la proiectele de investiții, a putut asigura condiții bune de coordonare — în această etapă — într-o problemă pe cât de complexă pe atât de amplă. S-a verificat pe deplin că orice obiect construit trebuie să fie considerat în intercondiționare cu ansamblul din care face parte și trebuie să se subordoneze disciplinei pe care o impune ansamblul arhitectural.

Astfel, pentru a se putea trece la rezolvarea ansamblului arhitectural al Pieței

Sistematizarea Pieței Unirii din Iași

Autori : arhitecții Gh. Hussar (șef proiect complex), Rodica Grozea, H. Hudiță

Coautori : arhitecții Lidia Ghelman, G. Morariu, M. Bucurescu

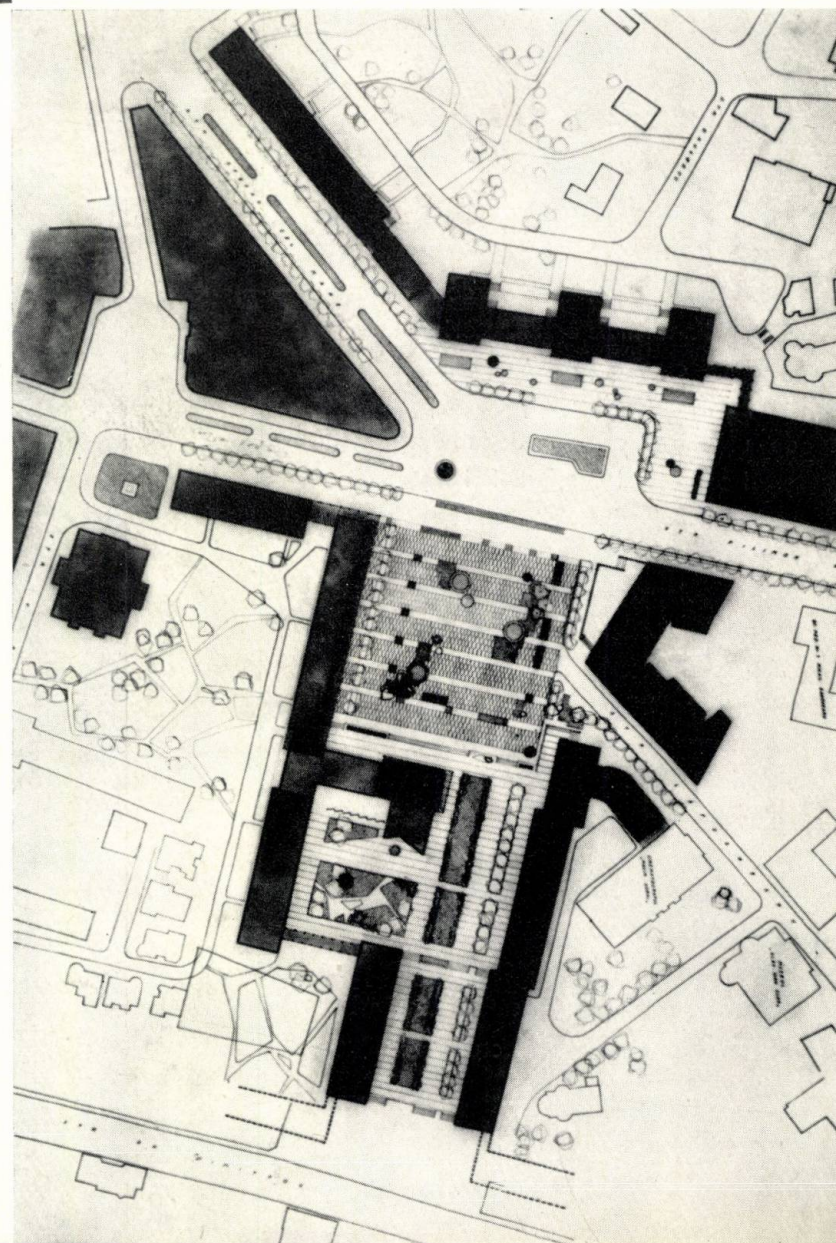
Colaboratori :

Rezistență : ing. A. Bowerman

Drumuri, sistematizare verticală : inginerii V. Guțu, N. Draganovici

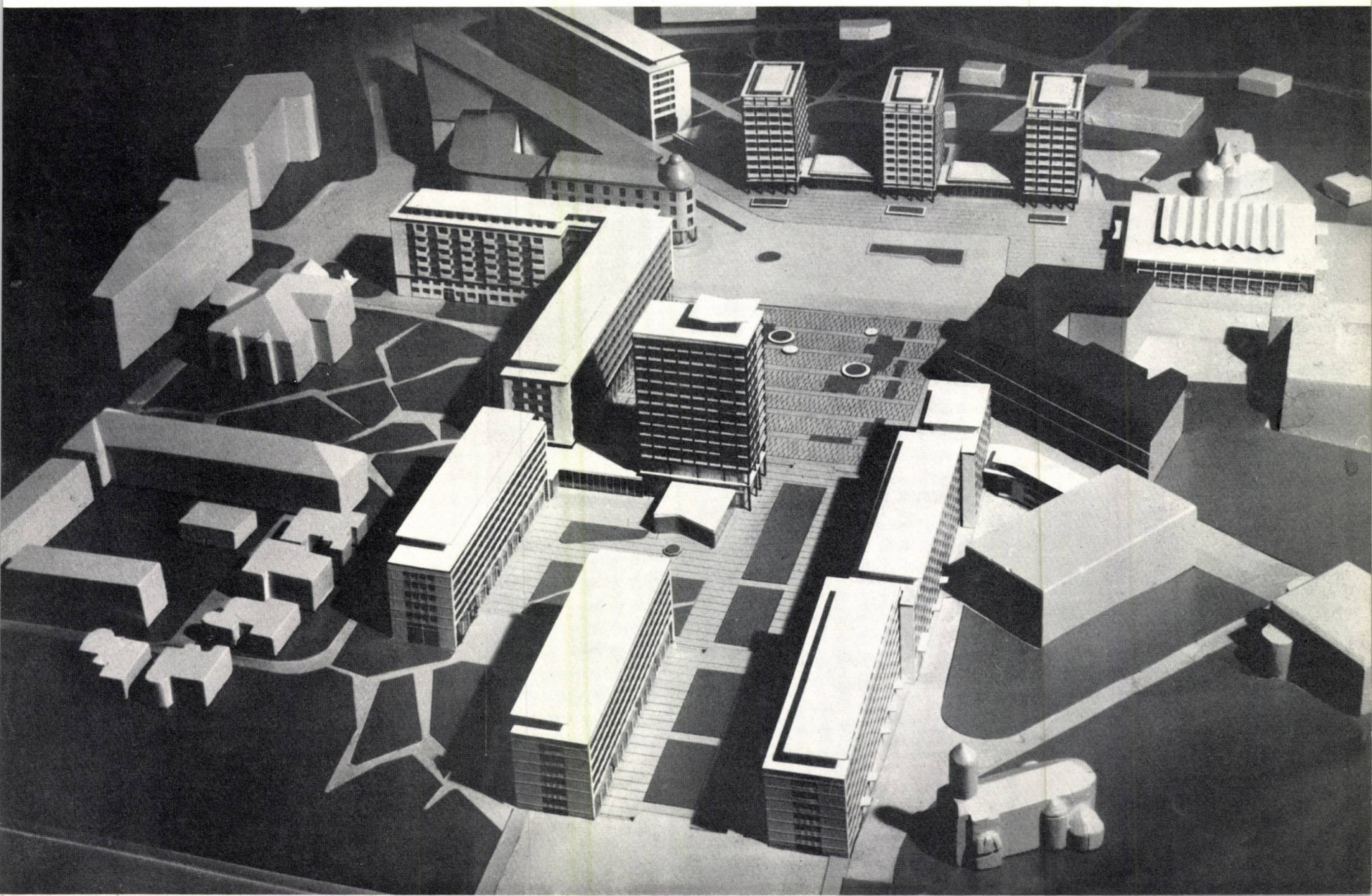
Autorii decorațiilor în mozaic ale pavimentului pieței : sculptor Olga Porumbaru, pictor Gh. Șaru și arh. Gh. Hussar

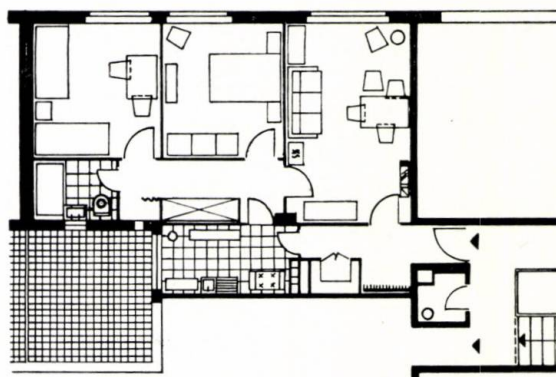
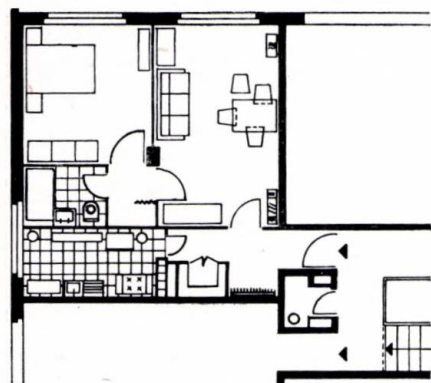
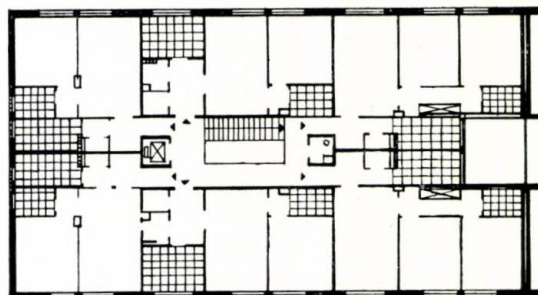
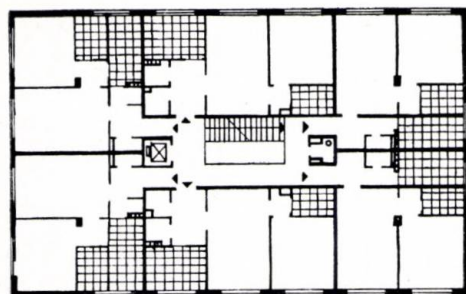
Unirii a fost necesar—ținând seama de cele mai înainte arătate — să se stabilească în prealabil rolul și funcțiunea pe care această piață urma să o capete în cadrul organismului orășenesc. Schița de sistematizare a precizat liniile de dezvoltare a orașului, zonificarea sa, aspectele tehnico-economice, investițiile necesare pentru asigurarea nevoilor de trai ale populației orașului și pentru înlocuirea treptată, în anumite etape planificate, a fondului existent necorespunzător. Prin aceste studii generale urbanistice s-a putut contura profilarea nodurilor importante de circulație și de polarizare, în sistemul întregului oraș. În acest sens a fost necesar să se elaboreze un studiu director de sistematizare pe un teritoriu cuprinzând întreaga zonă centrală a orașului, prin care s-a putut preciza încadrarea organică a Pieței Unirii

I	3
2	4

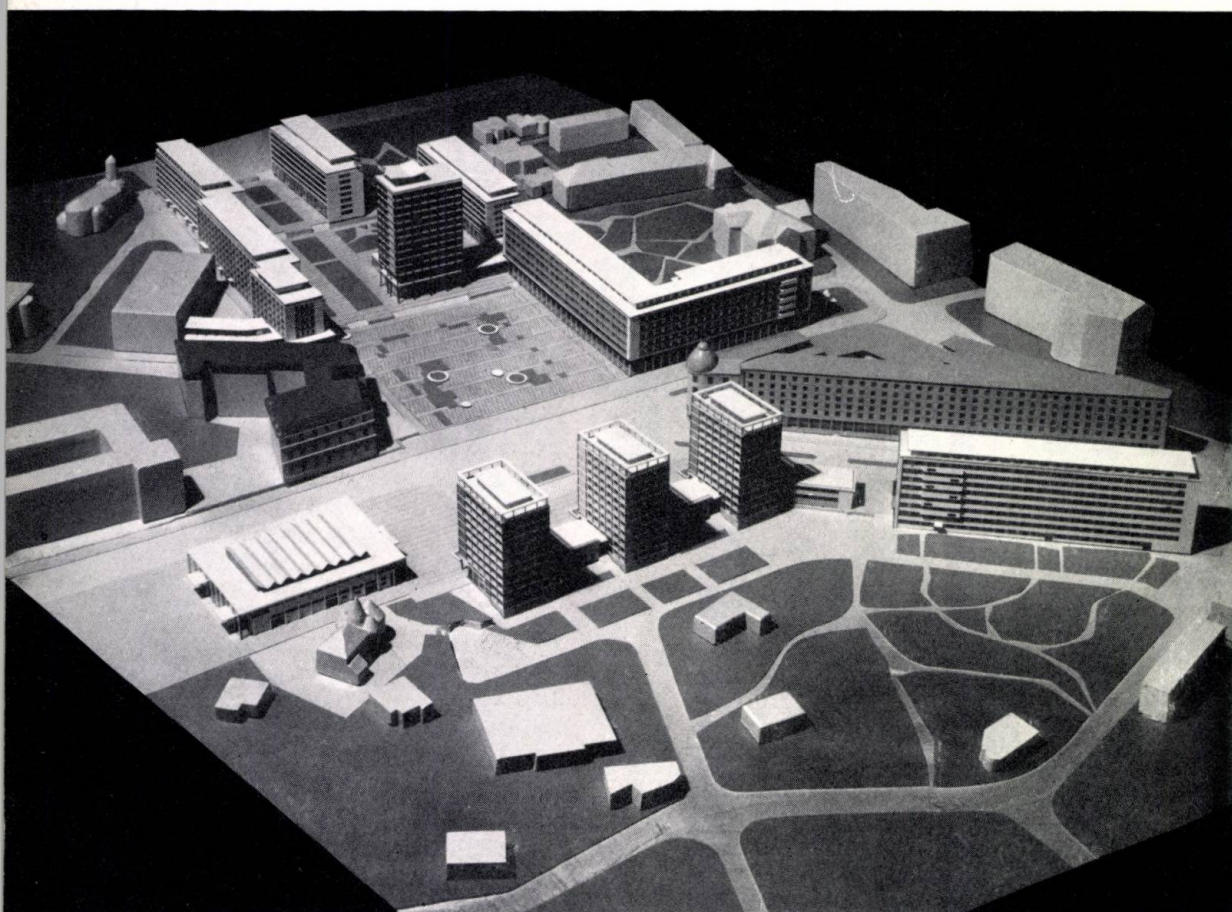
- 1 — Latura de sud-vest a Pieței recon-
struite
- 2 — Soluția finală de sistematizare a
Pieței Unirii — Detaliu
- 3 — Latura de vest a Pieței
- 4 — Detaliu de sistematizare a Pieței
Unirii — Machetă

- 1, 2, 3, 4 — Secțiuni folosite la realizarea
blocurilor de locuințe din Piața Unirii
5 — Macheta Pieței Unirii
6 — Perspectivă spre esplanadă, dinspre blocu-
rile-turn

I	2	
3	4	6
5		

și s-au putut stabili funcțiunea și rolul ei în structura urbană. Prin clarificarea acestui aspect programatic, s-a putut trece la elaborarea unui studiu tehnico-economic pe o serie de variante de sistematizare a pieței, din care au rezultat elementele de bază în ceea ce privește ocuparea teritoriului, etapizarea investițiilor, demolările necesare, integrarea în ansamblu a clădirilor existente ce trebuie păstrate etc.

De-abia după clarificarea acestor aspecte, s-a trecut în continuare la sistematizarea de detaliu a pieței propriu-zise, prin care s-a putut preciza — după o serie de variante studiate — caracterul și înfățișarea acestui ansamblu urbanistic. În sprijinul acestui studiu, un material prețios a fost cules din proiectele elaborate cu ocazia concursului organizat, cu același subiect, de către organele locale ale administrației de stat împreună cu Uniunea Arhitecților. Astfel, unele premise tematice inițiale, formulate excesiv, au fost

Vederea laturii de nord-est a pieței Unirii

reconsiderate, stabilindu-se definitiv ca această piață să cuprindă atât clădiri de locuit, cât și unele dotații social-culturale precum un cinematograful cu o capacitate de 1 000 de locuri, diferite spații comerciale și un hotel turistic cu caracter internațional. În ceea ce privește desfășurarea manifestațiilor de masă, prevăzute inițial în programul pieței, studiul de sistematizare a zonei centrale a arătat

că acestea vor trebui să fie cuprinse în cadrul viitoare magistrale Anastasie Panu și în Piața Palatului Culturii, Piața Unirii constituind în perspectivă doar un ansamblu civic al zonei de locuit.

Trăsătura principală de piață rezidențială presupunea o serie de caracteristici specifice care să asigure viitorilor locatari condiții favorabile de viață urbană, precum :

— îndepărtarea pe cât posibil, de locuințe a zgomotului străzii ;

— crearea unor spații plantate ample, în imediata vecinătate a pieței, pentru asigurarea agrementului, odihnei și jocurilor de copii, precum și a micro-climatului necesar ;

— posibilitatea cuprinderii din cadrul ansamblului a peisajului înconjurător al orașului, peisaj cu un pitoresc deosebit ;

— urmărirea ideii de a integra ansamblul situat pe cornișa terasei inferioare a dealului Copou, în silueta generală a orașului, concluzie rezultată atât din schița de sistematizare a orașului cât și din studiul de sistematizare a zonei centrale;

— completarea interiorului pieței cu spații libere de circulație și cu forme expresive de mobilier și finisaj urbanistic,

Vedere de detaliu a frontului nord-vest

corespunzătoare rolului acestui ansamblu în cadrul orășenesc.

În vederea îndepărtării zgomotului străzii, s-a propus scoaterea transportului în comun din perimetrul pieței și transferarea lui pe arterele limitrofe; pentru aceasta s-a preconizat ca legătura dintre str. Cuza Vodă și viitoarea magistrală Gh. Dimitrov să se facă pietonal, transportul în comun efectuându-se în viitor pe traseul restructurat al actualei străzi Banu. Pentru verificarea posibilităților tehnice de realizare a acestei propuneri, s-a elaborat un studiu preliminar de sistematizare și de lucrări ingineresti. O altă caracteristică care a înlesnit soluționarea desființării legăturii carosabile dintre cele două artere magistrale viitoare — Ștefan cel Mare și Gh. Dimitrov, și care a particularizat de altfel cadrul interior al pieței, a fost relieful terenului; astfel, între actuala str. Gh. Dimitrov și str. Cuza Vodă, terenul prezintă o declivitate de circa 7,00 m, ceea ce a creat posibilitatea

- 1 — Blocurile turn și magazinele
- 2 — Vederea Pieței spre blocurile-turn
- 3, 5, 6 — Vederi ale laturilor Pieței
- 4 — Fațadele posterioare ale frontului de sud al Pieței

I	3
	4
	5
2	6

de a se realiza legătura dintre piața propriu-zisă și artera din amonte printr-o esplanadă alcătuită din terase denivelate, legate prin trepte, esplanadă al cărui prospect a fost determinat de gabari-tele stabilite pentru construcțiile ce-i fac front.

Spațiile verzi preconizate au fost stabilite de jur împrejurul construcțiilor de locuințe, care formează cadrul arhitectural al pieței, astfel încât, pe lângă spațiul de agrement, să se creeze și microclimatul necesar procesului de desfășurare a vieții locuitorilor; prin proiectele elaborate s-a asigurat ca toate accesele în clădirile de locuințe să se facă din spațiile verzi înconjurătoare și nu de pe stradă, ceea ce oferă totodată și posibilitatea realizării unor spații comerciale, la parterul blocurilor de locuințe, cu fronturi continue de vitrine și neîntrerupte de intrări cu alte funcțiuni.

Posibilitatea de cuprindere din cadrul ansamblului pieței a peisajului înconjurător

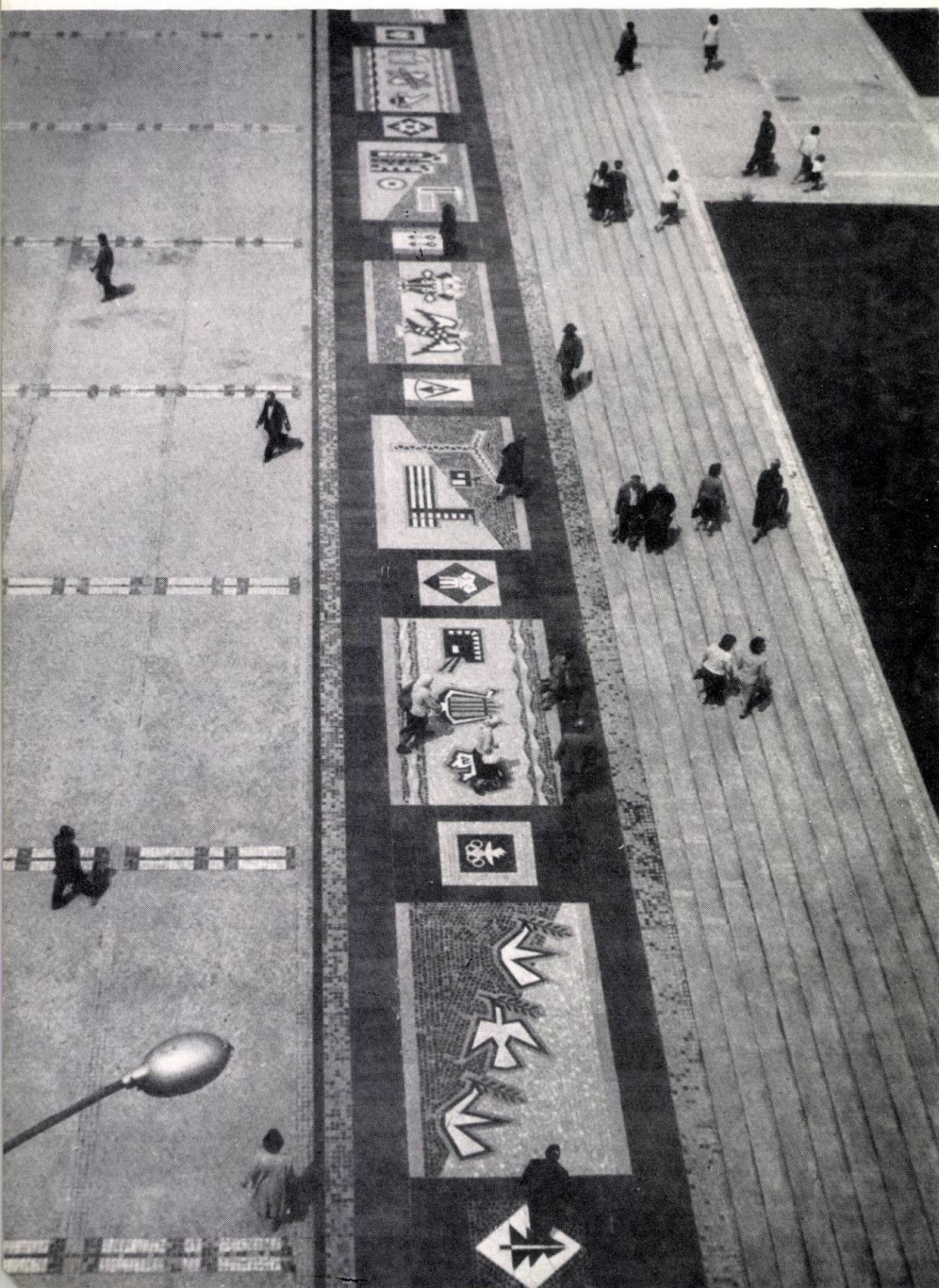
al orașului, precum și aceea de integrare a volumelor arhitecturale ale pieței în silueta generală a orașului, a fost rezolvată prin amplasarea celor trei clădiri înalte în frontul sud-vestic, permițând cuprinderea peisajului preorășenesc al Iașului. Ansamblul pieței va putea fi astfel integrat ca un factor activ în compunerea siluetei orașului, ținând seama că cele 3 clădiri înalte marginale vor fi dominate de construcția viitorului hotel, care va fi amplasat central, pe a doua terasă a pieței.

În ceea ce privește asigurarea unei înfățișări estetice, corespunzătoare rolului pieței, a fost studiată compoziția întregului spațiu liber, în concordanță cu volumele arhitecturale și cu fluxul circulațiilor. Astfel, s-a trecut la realizarea unor amenajări complexe, constituite din spații verzi intercalate printre dalaje decorative, oglinzi de apă și fântâni arteziene, cu preocuparea ca spațiile libere, ce formează piața propriu-zisă, să reprezinte partea de recepție a ansamblului. În

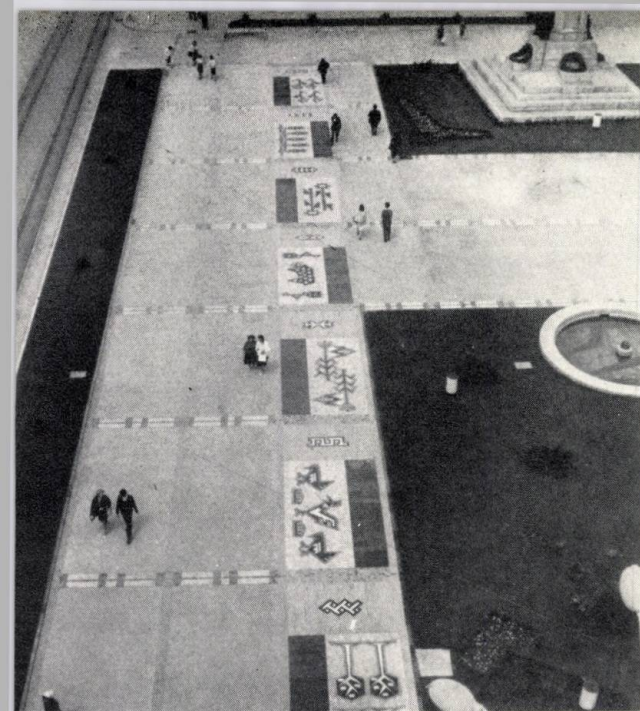
- 1 — Friza decorativă din fața scării monumentale
- 2 — Friza istorică
- 3 — Perspectiva frizei decorative, reprezentînd bogățiile regiunii
- 4 — Vedere generală a pavimentului
- 5 — Friză decorativă

I	3 4
2	5

această compoziție a fost cuprinsă organic și statuia existentă a domnitorului Al. I. Cuza.

Determinîndu-se pe plan urbanistic elementele constitutive ale ansamblului arhitectural al pieței, trecerea la elaborarea proiectelor de investiții a devenit posibilă. Neexistînd în acel moment proiecte refoșabile, care să corespundă cerințelor determinate de studiul ansamblului, îndeosebi blocuri-punct, proiectele necesare au fost elaborate în cadrul aceluiași colectiv. Urmărindu-se crearea condițiilor necesare tipizării în proiectare și a introducerii tehnicii noi în execuție, studiile de arhitectură și de construcție au ajuns la o serie de rezultate pozitive. Astfel, în ceea ce privește tipizarea, s-a obținut folosirea unei singure secțiuni de clădiri de locuit, atît pentru blocurile-punct cît și pentru cele liniare. Acest lucru a fost realizat prin adăugirea unei travee suplimentare la secțiunea inițială, iar prin alipirea secțiunilor s-a constituit blocul liniar. Cît privește rezolvarea constructivă, s-a ales o structură portantă din stîlpi, grinzi și planșee de beton armat monolit,

avînd în fiecare secțiune — în jurul scării centrale — doi pereți de beton armat în ambele direcții, constituind diafragme verticale pentru preluarea sarcinilor seismice și oferind totodată și un mijloc de izolare fonică. Din punct de vedere al aplicării tehnicii noi, structura de beton armat a fost modulată, prevăzîndu-se turnarea betonului armat în panouri de cofraj de inventar. Soluționarea etajelor curente ale secțiunilor de locuințe a urmărit totodată crearea unor spații suficient de mari, la parterul blocurilor, necesare magazinelor. Urmărind realizarea premizelor stabilite prin detaliul de sistematizare, accesul în blocuri se face pe frontul opus străzii, vitrinele fiind astfel întrerupte numai de accesul în magazine.

Soluționarea spațiilor comerciale, al căror profil a fost stabilit, în principiu, în cadrul detaliului de sistematizare, reprezintă o fază destul de importantă și complexă a proiectării. Atît aspectele funcționale cît și cele de amenajări interioare, mobilier și decorație, au constituit probleme interconđionate care au fost rezolvate de același colectiv de proiectare. În

general, magazinele au fost soluționate pe înălțimea echivalentă a două caturi de locuințe, pentru a folosi cât mai judicios suprafața construită, realizându-se în acest fel magazine pe două niveluri, cu supanțe.

În ceea ce privește plastica fațadelor, acestea au fost rezolvate cu goluri mari,

tratate cu uși-ferestre, deoarece locuințele fiind amplasate într-o piață publică, s-a considerat că funcțiunea balconului sau a logiei nu va putea fi justificată.

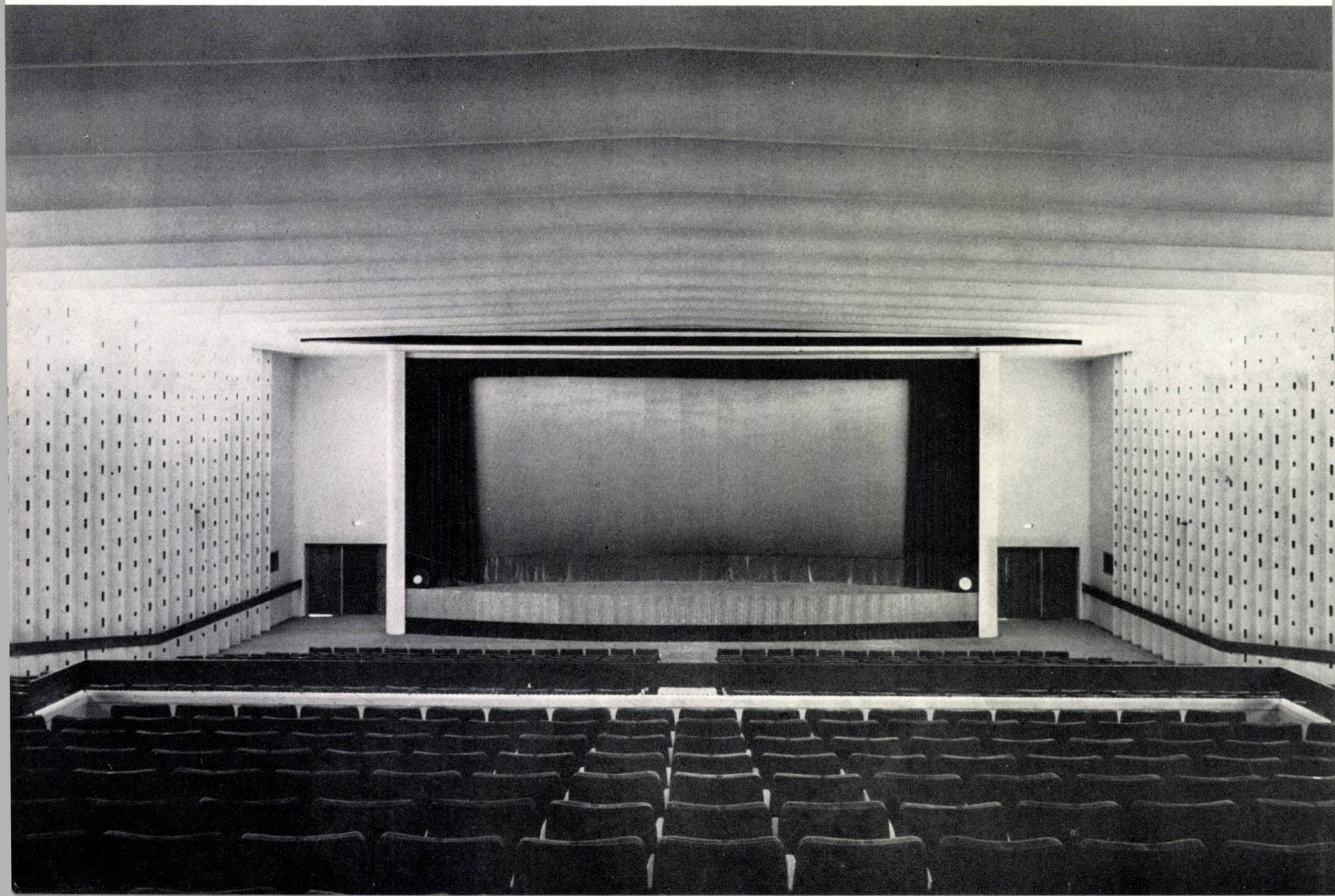
Sa acordat de asemenea importanță studiului elementelor de modernatură specifică (profile, brîuri, plăci colorate) precum și coloritul fațadelor pentru a contribui

la particularizarea înfățișării acestui ansamblu.

Pardoseala pieței a fost considerată ca factor deosebit de activ în închegarea unui caracter particular al ansamblului.

În acest scop a fost alcătuit un colectiv mixt, în care au fost cooptați și artiști plastici, colectiv care a trecut la

Vederea sălii de spectacol a cinematografului „Victoria”

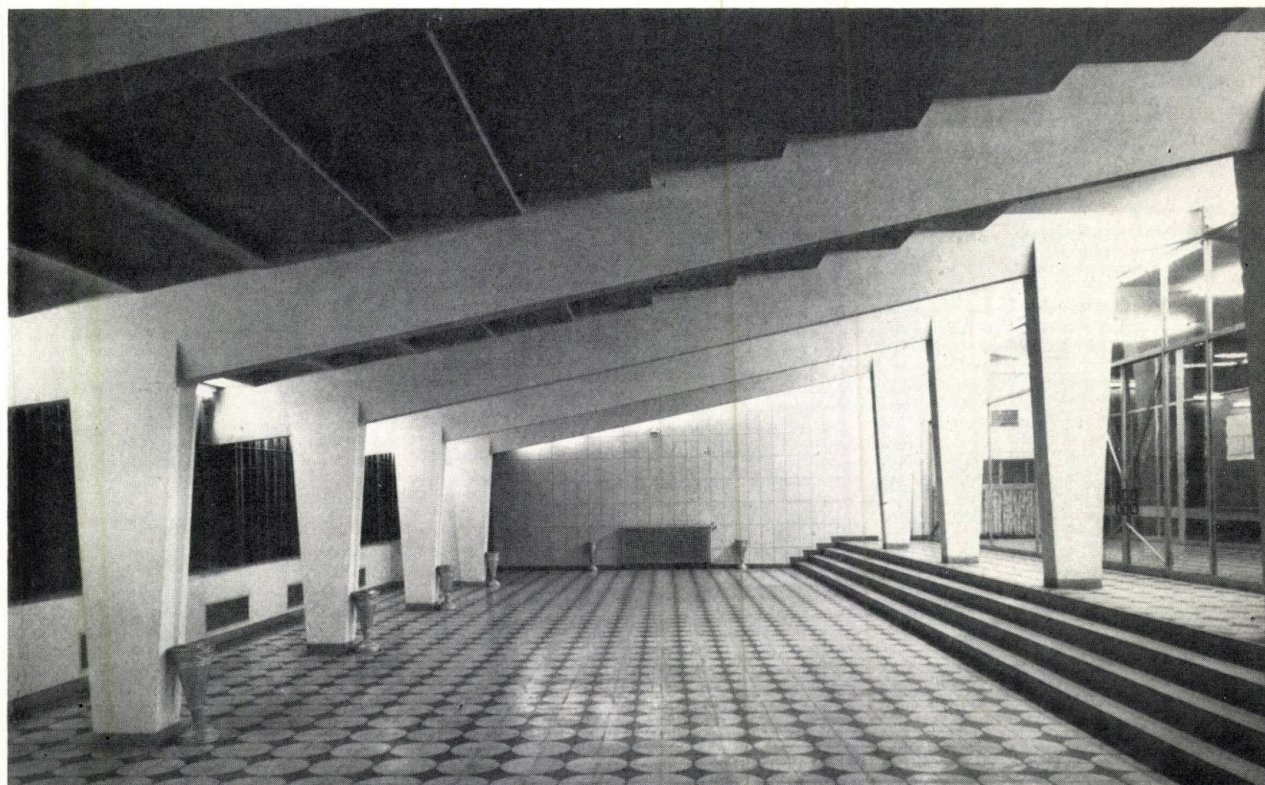

Cinematograful „Victoria”

Holul cinematografului „Victoria”

elaborarea unor studii de decorație, bazate pe o tematică stabilită în prealabil. S-au preconizat infrastructuri diferite pentru partea carosabilă și pentru cea pietonală; suprastructura a fost constituită din dale de beton, pentru suprafața nedecorată, prinse într-o textură de brîuri, de pavele de granit și marmură în trei culori (gri-trahit de Ilva, negru-andezit de Baia Mare și alb-marmură de Rușchița). Decorația de paviment este reluată și pe cele două esplanade care fac legătura cu artera Gh. Dimitrov, fiind executate din dale de beton, de asemenea încadrate cu brîuri realizate din deșeuri de marmură și granit. Pentru frizele decorative s-au folosit ca materiale granituri și trahituri colorate, materiale care vor asigura atît calitatea decorației cît și durabilitatea lucrării.

★

Ultima etapă de studiu pentru acest ansamblu a fost realizată prin elaborarea detaliului de sistematizare pe un perimetru cuprins între Piața Unirii și viitoarea Piață a Tineretului, sistematizare continuată cu studiul tehnico-economic pentru construcțiile ce urmează să completeze

cadrul pieței: blocurile din preajma cinematografului, cele din Piața Cuza Vodă și cel ce urmează să înlocuiască clădirea « Moldova ».

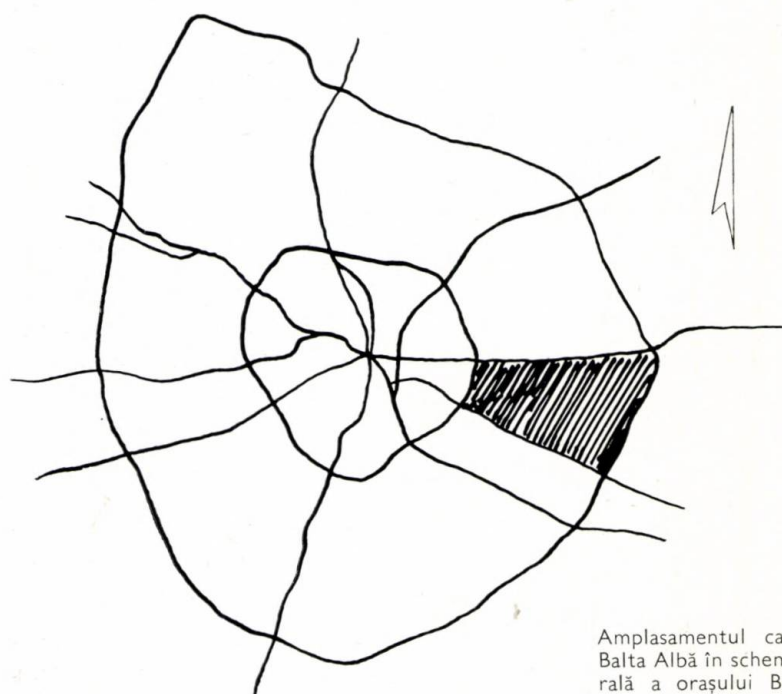
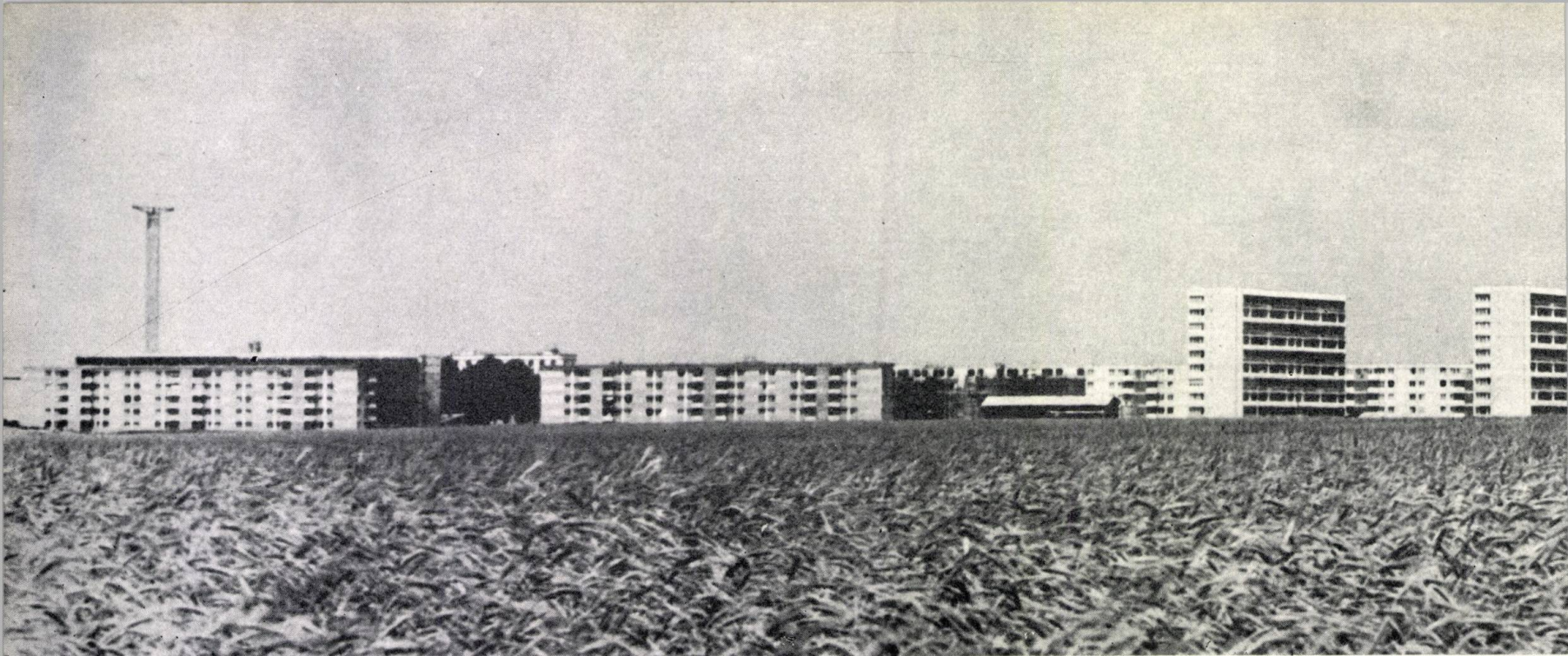
În felul acesta, orașul Iași, vechea Capitală a Moldovei, își va încheia în curând unul din primele ansambluri urbane contemporane.

Piața Unirii — Vedere de noapte

Vedere

Amplasamentul cartierului Balta Albă în schema generală a orașului București

ANSAMBLURI DE

1 - SISTEMATIZAREA

În zona de est a orașului București s-a dezvoltat un nou mare ansamblu de locuințe în cartierul cunoscut sub denumirea de Balta Albă.

Dezvoltarea rapidă a industriei din această zonă a orașului, existența unor vaste terenuri libere sau slab construite și cu clădiri vechi, precum și a marilor artere de circulație ce limitează cartierul și îi permit totodată o ușoară legătură cu zona industrială și cu restul orașului, au creat condiții favorabile desfășurării unui puternic efort de construcții de locuințe.

Începutul a fost modest: între 400—600 apartamente pe an între 1955—1961, pentru ca în 1962 să se realizeze peste 3 000 apartamente, iar pentru anii 1963—1964 să se prevadă cu mult depășirea acestei valori.

Dacă inițial primele ansambluri de locuințe s-au făcut numai pe bază de

Vedere de ansamblu a cartierului de locuințe Balta Albă-Est

LOCUINȚE ÎN CARTIERUL BALTA ALBĂ — BUCUREȘTI

CARTIERULUI

Colectiv de proiectare : arhitecții N. Kapeș
N. Porumbescu, S. Bercovici
Institutul Proiect-București

studii de amplasament, prin elaborarea schiței de sistematizare a cartierului Balta Albă, au fost puse bazele unei dezvoltări ordonate, organizate a ansamblurilor de locuințe, precum și posibilitatea etapizării construcției lor.

Schița de sistematizare a cartierului Balta Albă organizează teritoriul zonei, care este limitată de patru magistrale: la nord, bd. Muncii (viitoarea arteră est-vest a orașului); la vest, șos. Mihai Bravu (inelul II de circulație); la sud, bd. Ion Șulea și spre est artera ce desparte zona industrială de cartierul Balta Albă. Suprafața de teren ocupată în limitele acestor magistrale este de cca. 590 ha, iar suprafața locuibilă de 1 087 000 m², repartizată în cca. 36 000 apartamente. Populația viitoare ce va putea fi cazată pe acest teritoriu va fi de cca. 100 000 locuitori, din care cca. 25 000 de muncii-

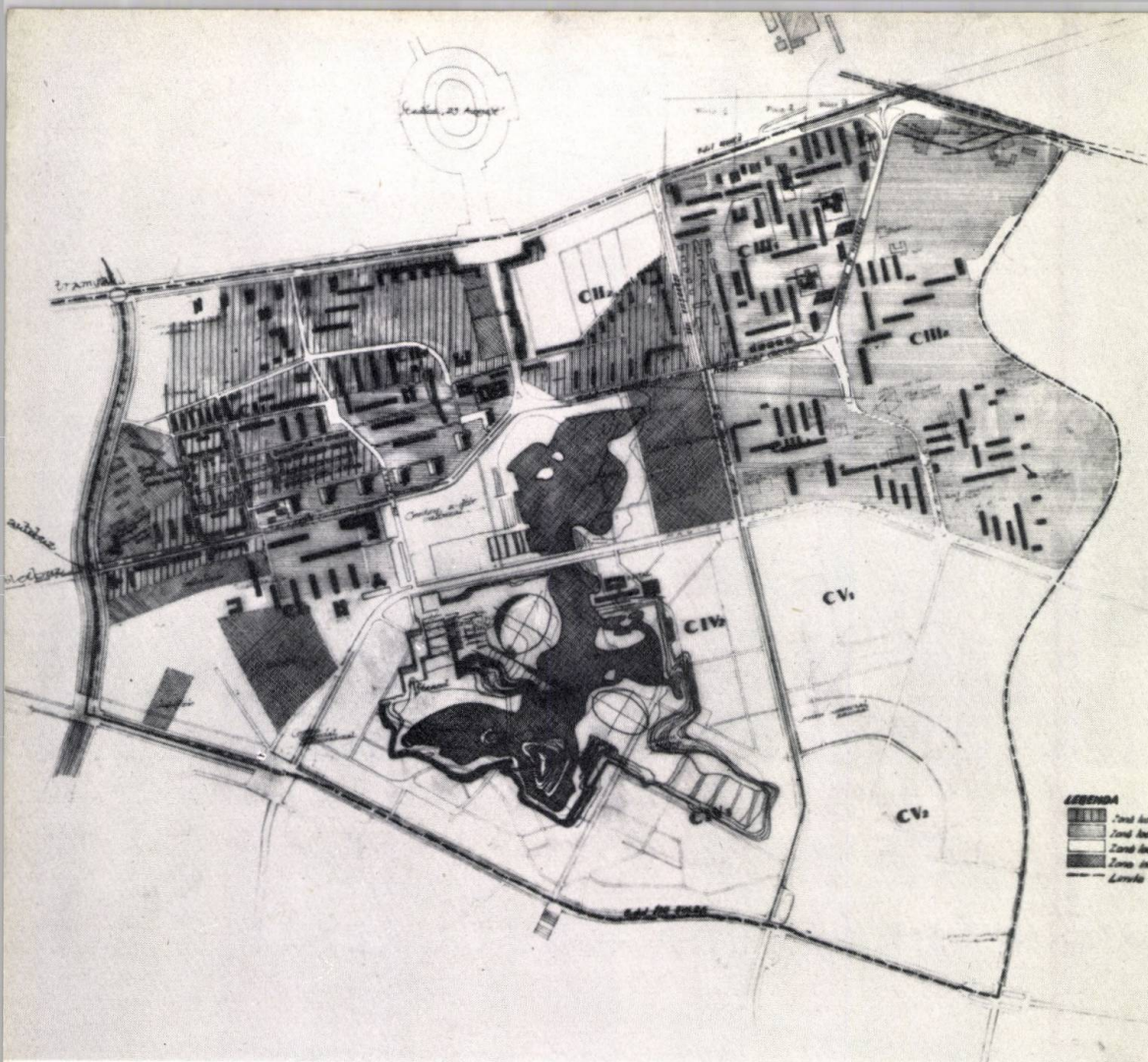
tori, tehnicieni și funcționari din industriile existente și în dezvoltare din zona de est a orașului. Schema de circulație, delimitarea cartierelor interioare și a micro-raioanelor propuse au fost determinate de această funcțiune dominantă precum și de necesitatea unei ușoare legături cu zona centrală a orașului, cu ansamblul de locuințe pentru cca. 400 000 locuitori ce urmează să se creeze în sudul orașului, precum și cu zona de odihnă și recreație formată de salba de lacuri din nord. A trebuit să se țină de asemenea seama de zonele interioare degradate, ocupate de gropile fostelor fabrici de cărămidă, precum și de zona centrală care prezintă o mare suprafață de apă freatică, toate ocupând cca. 60 ha, adică aproape 10% din întregul teritoriu.

Pe baza tuturor acestor considerente a fost determinată schema stradală, soluția

compozițională concentrându-se în jurul zonei centrale — degradate și cu mare suprafață de apă — centrul administrativ-cultural al cartierului și zona centrală de odihnă și recreație. Vechile gropi, reamenajate și puternic plantate vor crea spațiile verzi interioare zonelor locuite.

Au fost proiectate șase mari cartiere de locuit cu o suprafață variind între 85—120 ha și separat un cartier central cultural-administrativ și de recreație și odihnă. Fiecare cartier cuprinde între 2—3 micro-raioane, ale căror suprafețe variază între 20—40 ha. În total sînt 12 microraiioane cuprinzînd fiecare o populație de cca. 8—10 000 locuitori.

În afara marilor dotări centrale, fiecare cartier și fiecare microraiion va beneficia de dotările necesare: comerț, sănătate publică, învățămînt, cultură, sport, recreație, administrație.

În ceea ce privește densitățile rezultate, ele apar astfel:

— locuințe reale/ha	80 apart./ha
— locuințe convenționale/ha	81 apart./ha
— locuitori/ha	225 loc./ha
— suprafață locuibilă/ha	2 500 m ² /ha

Regimul de construcție se repartizează astfel:

1 — clădiri cu 1, 2, 4, 5 niveluri, cu apartamente de 2, 3, 4 camere (familii numeroase, bătrâni)	40%
2 — clădiri cu 9, 10, 12 niveluri, cu apartamente de 2, 3 camere (familii cu copii puțini)	43%
3 — clădiri cu 15, 16 niveluri, cu apartamente de 1, 2 camere (celibatari și familii tinere fără copii)	17%
— număr mediu de etaje	6,5

★

Dacă între anii 1954—1958, atât amplasarea locuințelor cât și a dotărilor nu s-a făcut organizat, regimul de construcție fiind mic (construcții parter sau parter și etaj în cartierul Cățelu), o mare suprafață liberă nefiind economic folosită, o dată cu începerea unei intense campanii de construcții — în anul 1961 — s-a trecut la aplicarea planului de sistematizare, prevăzând clădiri cu cinci, nouă și douăsprezece niveluri.

Astfel, în anii 1961—1962 s-au realizat trei mari ansambluri de locuințe:

1. Ansamblul Balta Albă-Institutul de Inframicrobiologie, amplasat la intersecția șos. Mihai Bravu cu viitoarea arteră centrală a cartierului (actuala stradă Baba Novac). Ansamblul cuprinde 7 blocuri de locuințe cu p+4, p+9 și p+12 niveluri, totalizând 529 de apartamente.

2. Ansamblul Balta Albă-Est, amplasat în vecinătatea viitorului cartier central al Bălții Albe, cuprinzând un număr de 15 blocuri cu 1230 apartamente, cu p+4 și p+9 niveluri.

3. Ansamblul Balta Albă-Centru, amplasat în zona din imediata apropiere a bd. Muncii, în fața parcului « 23 August » și spre interior către cartierul Cățelu, construit între anii 1956—1957, cuprinde 16 blocuri cu p+4, p+9 și p+11 niveluri, totalizând 2 026 de apartamente.

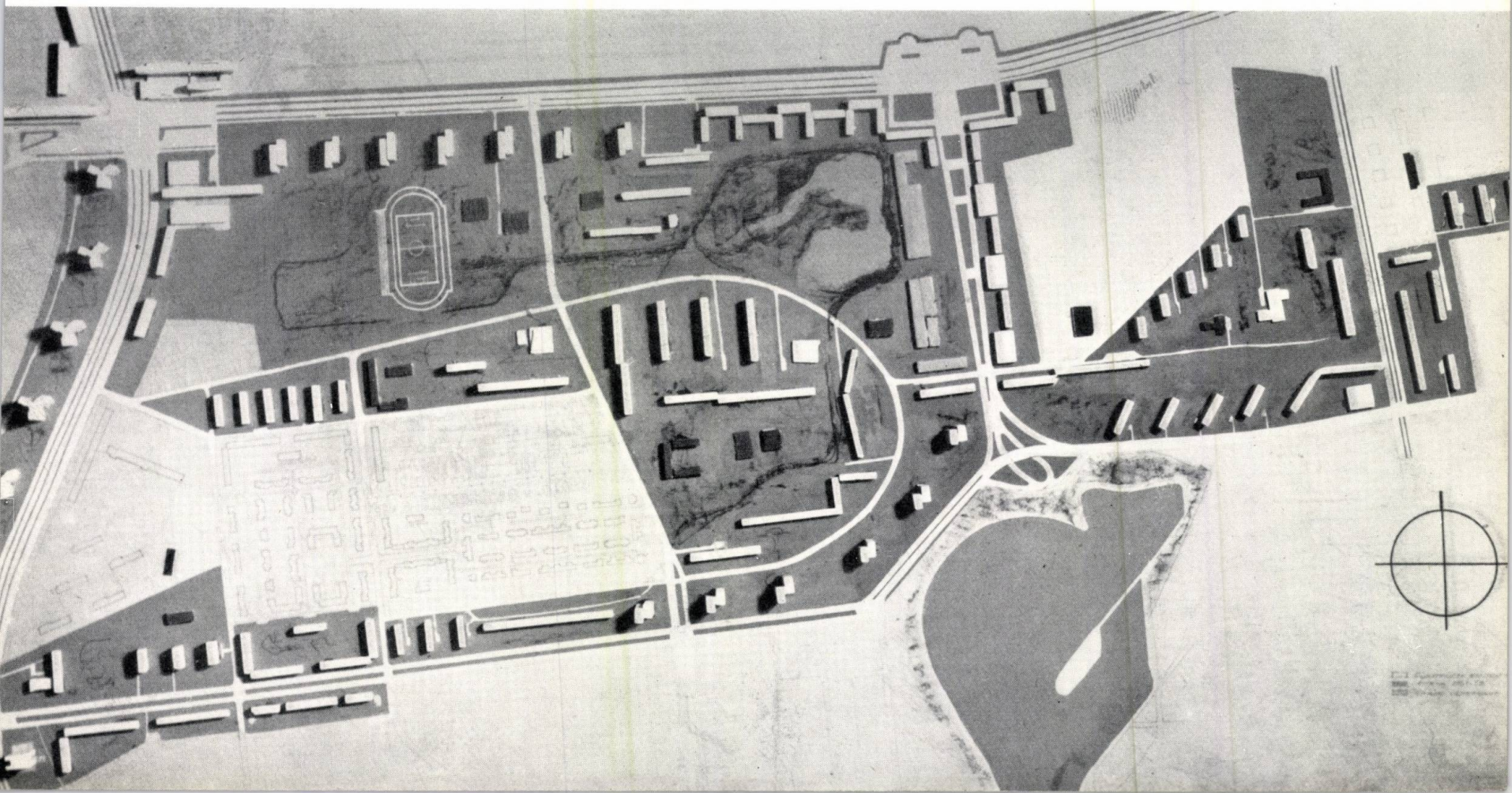
Arh. S. BERCOVICI

Dăm mai jos câteva date tehnico-economice ale sistematizării cartierului Balta Albă:

Suprafața totală	590,00 ha
din care:	
— suprafața pe sol pentru locuințe	227,00 ha
— suprafața pe sol pentru dotări	61,00 ha
— drumuri	46,00 ha
— parcaje și garaje	33,00 ha
— spații verzi	38,00 ha
— terenuri sportive	42,00 ha
Total parțial	447,00 ha

Suprafața pe sol a zonei centrale, inclusiv locuințele și zona unui spital cu 1 000 de paturi	78,00 ha, din care:
— suprafața pe sol a străzilor și arterelor principale	25,00 ha
— suprafața pe sol pentru dotări orășenești	40,00 ha
Total parțial	143,00 ha

- I 2
3
- 1 — Planul general de sistematizare a cartierului
 - 2 — Desfășurarea blocurilor cu 12 niveluri de-a lungul bulevardului Muncii
 - 3 — Detaliu de sistematizare a cartierului Balta Albă — Zonele Institutului de Inframicrobiologie, centru și est — Machetă

Colectiv de proiectare :

Arhitectură: *arhitecții S. Bercovici (șef proiect complex), Maria Bărbulescu, D. Bota, Margareta Dîmboianu, M. Hoffman, I. Moscu*

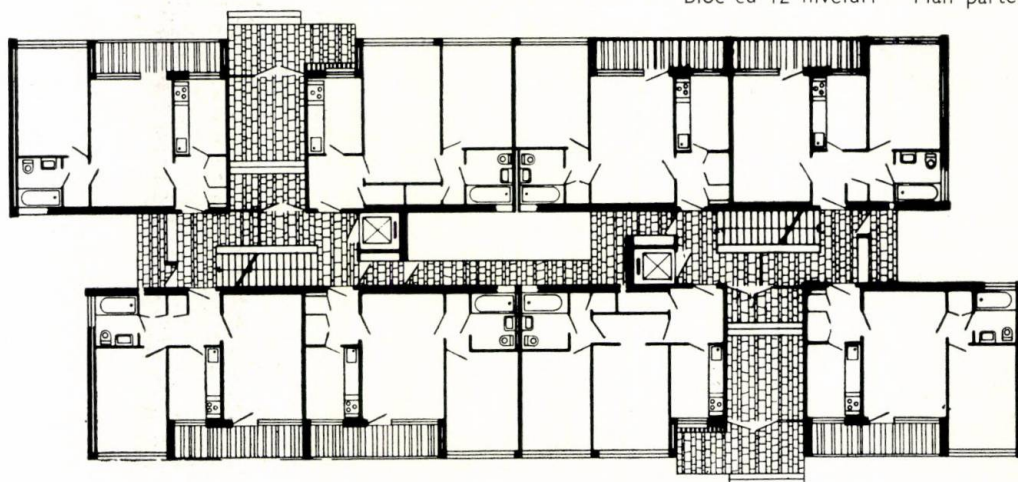
Rezistență: *inginerii N. Ardare, Al. Progreseanu, O. Verșescu*

Institutul Proiect-București

Este amplasat parțial pe bd. Muncii și de o parte și de alta a șos. Cățelu. Sistemizarea de detaliu, studiată în mai multe variante, s-a concretizat în propunerea de a se dispune blocurile pe terenurile libere sau cu demolări reduse, creîndu-se între blocuri spații libere plantate pentru recreație sau joacă pentru copii pînă la 5—6 ani.

2-ANSAMBLUL DE LOCUINȚE BD. MUNCII-BALTA

Bloc cu 12 niveluri — Plan parter

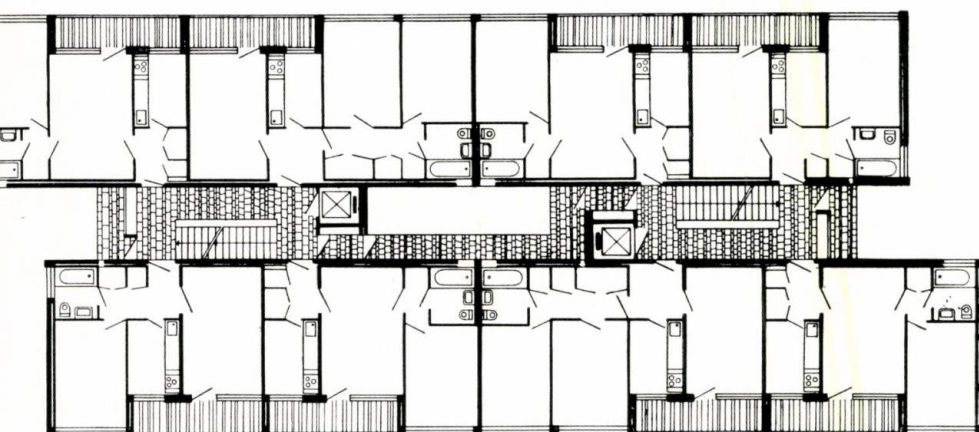

Vedere generală a cartierului Baltă Albă

ALBĂ CENTRU

Bloc cu 12 niveluri — Plan etaj

În cadrul studiului de sistematizare se prevedea realizarea a 16 blocuri de locuințe, a unei școli cu 24 de clase, a unei școli medii pentru cartierul I, a creșelor și grădinițelor, precum și a spațiilor comerciale și administrative necesare.

În cursul anului 1962—63 s-au executat toate cele 16 blocuri de locuințe, școala cu 24 de clase și urmează să se înceapă execuția unui mic centru comercial. Creșele și școala medie se vor executa mai târziu, ele impunând demolări mai mari.

Din cele 16 blocuri, 4 blocuri sînt cu 5 niveluri, 6 blocuri cu 10 niveluri și 6 blocuri cu 12 niveluri. Ținînd seama de înălțimea clădirilor și de orientarea lor în sistematizare s-au folosit patru tipuri de secțiuni de locuințe:

1. Tipul *a*, cu 5 niveluri, cu apartamente de 2 și 3 camere, pe structură din zidărie portantă, cu planșeu din prefabricate STASSA. Secțiunea utilizată este refolosită și în cadrul ansamblurilor Balta Albă-Inframicrobiologie și Balta Albă-Est, cu modificarea tratării fațadelor.

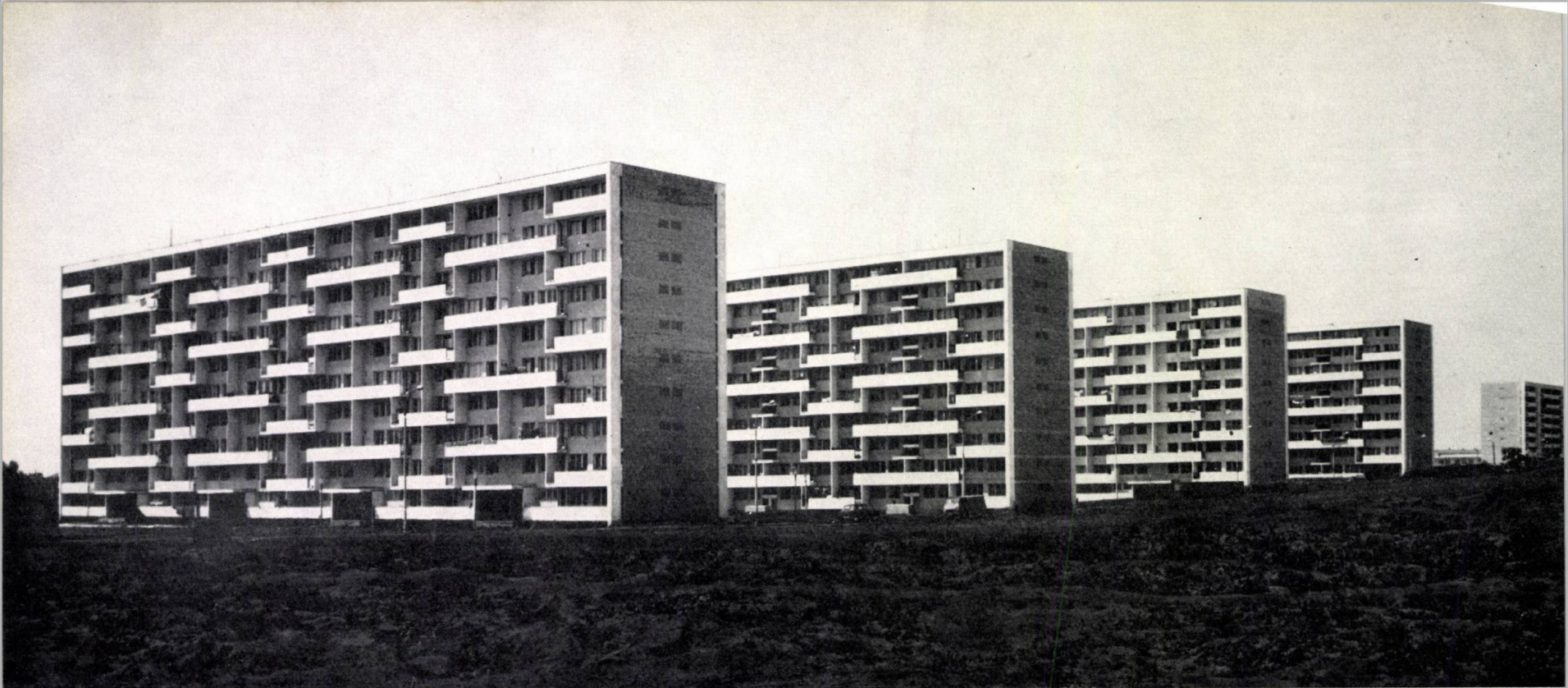
2. Tipul *b*, cu 10 niveluri, cu dublă orientare (nord-sud), la care s-a refolosit secțiunea utilizată la ansamblurile de locuințe de pe șos. Mihai Bravu, cu modificări aduse intrărilor la parter și modului de repartiție a balcoanelor, astfel ca fiecare apartament să beneficieze de suprafața corespunzătoare. S-au realizat apartamente cu 2 și 3 camere și garsoniere la parter. S-au prevăzut spălătorii, uscătorii și garaje pentru biciclete; colectarea și evacuarea gunoiului se face pe la subsol, cu acces în rampă direct din exterior. Structura este celulară cu pereți monoliți de 15 cm și planșeu de grinzi și placă de 8 cm.

3. Tipul *c*, cu 10 niveluri, cu orientare est-vest, realizat pe baza adaptării secțiunii utilizate la ansamblul de locuințe bd. Dimitrov—Gara de Est. S-a acordat o atenție aparte intrărilor, palierelor scărilor, precum și studiului spațiilor anexe ale apartamentelor (cămări, dulapuri în perete, balcoane). Grupurile gospodărești, uscătoriile și spălătoriile sînt dispuse la ultimul nivel, iar evacuarea gunoiului se face la parter lîngă intrarea secundară.

4. Tipul *d*, cu 12 niveluri, este rezolvat pe o secțiune nouă, cu simplă orientare, cu apartamente de 2 și 3 camere decomandate. Secțiunea de nivel are 6 apartamente de 2 camere și 2 de cîte 3 camere, apartamentele fiind grupate cîte 4 în jurul a două scări cu o singură rampă și legate între ele prin curtea interioară cu un balcon.

S-a obținut ventilația și luminarea directă a tuturor băilor, crearea de logii în fața încăperilor de locuit și a bucătăriilor, decomandarea majorității încăperilor, crearea de dulapuri-cămări și debara la toate apartamentele. Uscătoriile sînt dispuse la etajul 11, iar evacuarea gunoiului se face pe la subsol, printr-un acces separat de intrarea locatarilor în clădire.

În afara studiului atent acordat secțiunilor, a introducerii unui confort maxim în cadrul devizelor aprobate, s-a căutat să se realizeze și o variație în studiul fațadelor tuturor blocurilor, evitînd repetarea monotonă a elementelor, gruparea blocurilor fiind aceea care să creeze unitatea ansamblului. Existența unui important număr de locuințe vechi, cu parter sau parter-etaj, spre bulevardul Muncii, va mai împiedica un anumit timp crearea ambianței necesare, în special blocurilor înalte de pe bulevardul Muncii și clădirilor cu 5 niveluri.

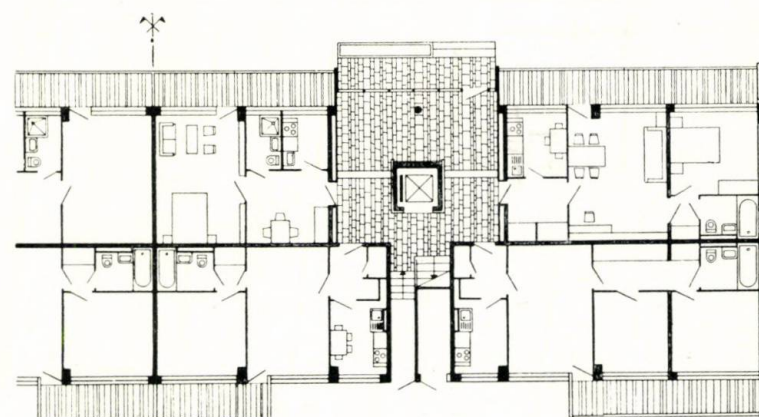
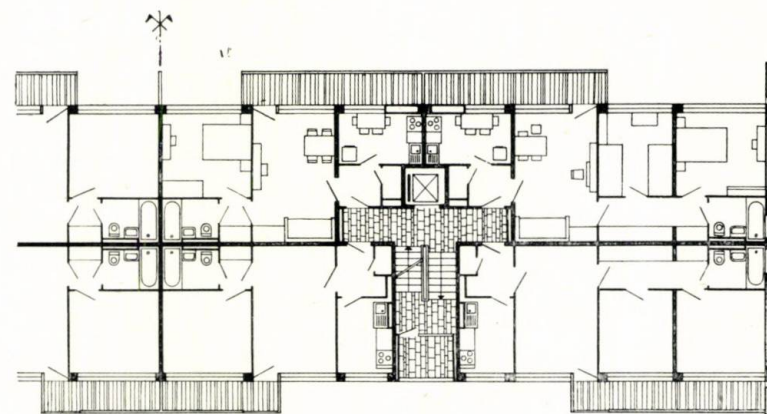
Prin studierea circulației, prin crearea zonelor de parcare și cele de joacă pentru copii, prin diferențierea circulației pietonilor de cea a vehiculelor, prin prevederea a două mari garaje de motociclete, s-a urmărit ca o dată cu terminarea ansamblului să se poată crea cele mai bune condiții de existență celor 8000 locuitori care ocupă peste 2 000 de apartamente.

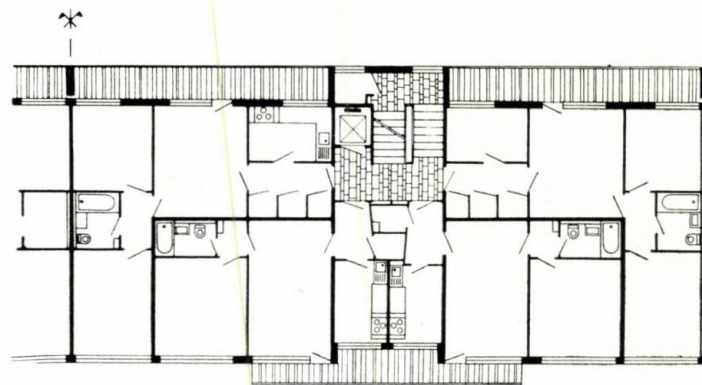
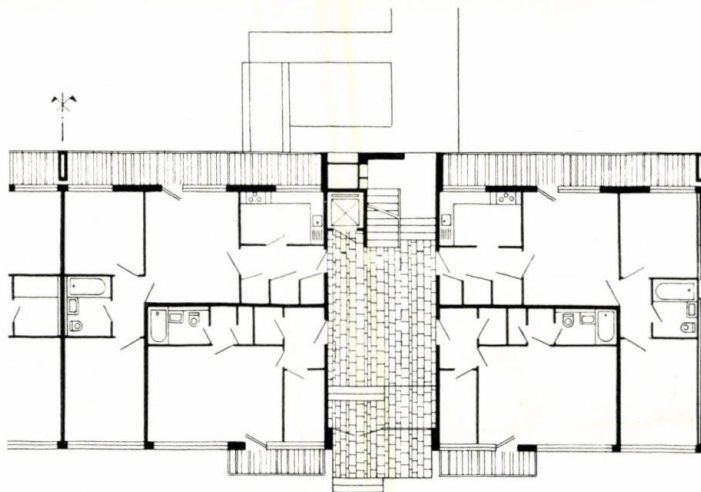
★

În cursul anilor 1960—1964 urmează a se crea un mare ansamblu de locuințe ce va completa aproape toată zona construită a cartierului I și II din Balta Albă. Se vor realiza un număr de 2 640 de apartamente, unindu-se astfel într-un mare ansamblu cele trei ansambluri construite în 1961—1962 (Balta Albă-Inframicrobiologie, Balta Albă-Est și Balta Albă-Centru). Construcția celor cinci complexe comerciale, deschiderea unor noi artere principale (șos. Cățelu, pînă la zona centrală, și artera Baba Novac — Drumul Murgului) vor rezolva și aceste probleme atît de importante pentru populația cartierului: legătura de transport cu orașul și asigurarea cu unități comerciale.

Pentru colectivele de proiectanți ai ansamblurilor de locuințe din Balta Albă, experiența destul de dificilă în conceperea proiectelor și mai ales a urmăririi realizării lor, va permite ca la ansamblurile care se studiază în momentul de față pentru celelalte microraiioane din Balta Albă, să se obțină indici superiori de folosire a spațiilor construite și o creștere a confortului locuințelor, creîndu-se unități complexe de trai, care să satisfacă toate necesitățile materiale și spirituale ale locuitorilor.

Arh. S. BERCOVICI

I | 4 5
2 | 6
3 |

- 1 — Vederea blocurilor cu 10 niveluri cu apartamente cu o singură orientare
- 2 — Bloc cu 10 niveluri cu apartamente cu o singură orientare — Plan etaj
- 3 — Bloc cu 10 niveluri cu apartamente cu o singură orientare — Plan parter
- 4 — Bloc cu 10 niveluri cu apartamente dublu orientate — Plan parter
- 5 — Bloc cu 10 niveluri cu apartamente dublu orientate — Plan etaj
- 6 — Incintă din cartierul Balta Albă—Centru — Vederea blocurilor cu 4 niveluri și a blocurilor cu 12 niveluri

3- ANSAMBLUL DE LOCUINȚE BALTA ALBĂ-INFRA MICROBIOLOGIE

Colectiv de proiectare:

Arhitectură: arhitecții Margareta Dîmboianu, Ana Keszeg, Carmen Borc, Al. Șerbescu

Structura de rezistență: inginerii N. Ardare, Al. Progreseanu, Oct. Verșescu, I. Dumitrescu

Institutul Proiect-București

Acest ansamblu se situează în zona de sud-vest a cartierului Balta Albă, la intersecția esplanadei Baba Novac cu șoseaua Mihai Bravu.

Construcțiile au fost executate în anul 1961—1962 o dată cu cele ale Institutului de Inframicrobiologie, amplasat la nord de artera Baba Novac.

Esplanada Baba Novac este una din arterele principale ce străbate cartierul Balta Albă de la vest spre est, făcînd

Perspectiva blocurilor cu multe niveluri din zona Institutului de Inframicrobiologie

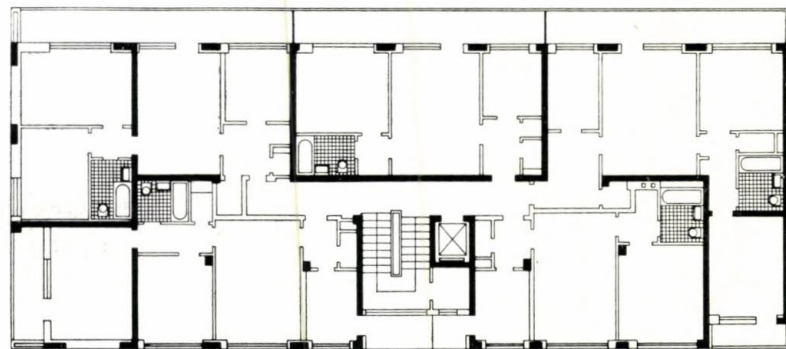

legătura cu orașul și cu zona industrială din partea de est a orașului.

Ansamblul este compus din 7 blocuri și totalizează 529 de apartamente: 3 blocuri cu 5 niveluri pe latura de sud, 3 blocuri cu 9 niveluri pe latura de nord și un bloc cu 12 niveluri pe latura de sud, la intersecția cu șoseaua Mihai Bravu.

Pe două niveluri ale blocului cu 12 niveluri pe o suprafață desfășurată, de 1 200 m² este amplasată o dotare

Bloc cu 9 niveluri în
zona Institutului de
Inframicrobiologie
— Plan nivel curent

Bloc-punct cu dispensar de circumscripție și farmacie

sanitară de microraion: un dispensar de circumscripție sanitară pentru adulți și copii, centru stomatologic cu 4 cabinete dentare și laboratoarele anexă, precum și o farmacie.

Alte dotări de microraion ca: unități comerciale, școală elementară, grădiniță, creșă, bibliotecă, cinematograf, urmează să se execute între anii 1963—1966, când se va ajunge cu restructurarea întregului

Blocuri cu 9 niveluri în zona de est a cartierului

microraion pînă la calea Dudești (la sud), strada Drumul Murgului (la est) și șoseaua Mihai Bravu (la vest).

Tipurile de blocuri utilizate la ansamblul Balta Albă-Inframicrobiologie au fost:

— Blocuri cu 5 niveluri, pe baza secțiunii re folosibile I.P.B., cu zidărie portantă, planșee fîșii Stassa, învelitoare terasă; secțiunea are 4 apartamente la scară (2 de 3 camere și 2 de 2 camere) și dublă orientare. Secțiunea este cea folosită și în cadrul ansamblului « Balta-Albă-centru »; modificarea golurilor de ferestre, a balcoanelor și tratarea finisajului fațadelor oferă blocurilor un aspect diferit.

— Blocurile cu 9 niveluri au câte 2 scări, cu câte 5 apartamente la scară; ele reprezintă tipul de bloc « C » executat la ansamblul de locuințe « Maior Coravu », cu modificări la parter și la fațade, și introducerea unui balcon general pe fațada vest, spre șos. Mihai Bravu, care asigură umbrirea în timpul verii și dă un aspect mai plăcut.

— Blocul-punct cu 12 niveluri are 4 apartamente de 3 camere la scară; nivelul curent reprezintă tipul de apartament folosit la blocurile-punct executate la Gara de Est, cu îmbunătățiri aduse la scara de acces care are 2 rampe și este luminată natural. Avînd în vedere că blocul are 12 niveluri s-a introdus al doilea lift și s-au îmbunătățit finisajele interioare prin executarea unui perete cu dulapuri înzidite la vestibul.

Încălzirea acestui ansamblu se face cu două puncte termice, din care unul este cuplat cu centrala termică a spitalului de contagioși (pentru blocurile S1, S2, S3), iar celălalt adosat blocului U1, pentru blocul cu 12 niveluri. Dotarea sanitară și blocurile cu 5 niveluri situate pe latura de sud a străzii au puncte termice ce fac parte din rețeaua de încălzire prin termoficare a Bălții Albe.

Ca finisaje exterioare, pentru blocurile cu 5 niveluri s-a utilizat alternarea tencuielilor de praf de piatră stropit, cu panouri tencuite și zugrăvite cu vinacet în culori pastelate.

La blocurile cu 9 și 12 niveluri s-au utilizat tencuieli de praf de piatră, tencuieli vopsite cu vinacet și placarea plinurilor mari din fațadă cu cărămidă de placaj în culoarea galben deschis.

Arh. MARGARETA DÎMBOIANU

Bloc cu 9 niveluri din
zona de est a cartierului

Arh. ALEXANDRA FLORIAN

ELEMENTE DE DOTARE A SPAȚIILOR DE JOC PENTRU COPII ÎN ANSAMBLURILE DE LOCUINȚE

Studiu întocmit în cadrul ISCAS
Autor, arh. Alexandra Florian
Coautor, arh. Ofelia Stratulat

ELEMENTE NECESARE PENTRU DOTAREA SPAȚIILOR DE JOC

Nr. crt.	Schema	Denumirea elementelor de joc	Grupa de vîrstă			
			0-3 ani	4-6 ani	7-10 ani	11-14 ani
0	1	2	3	4	5	6
1		Umbrar sau adăpost.	•	•	•	•
2		Bancă.	•	•	•	•
3		Împrejmuiri.	•	•	•	•
4		Teren cu nisip.	•	•	•	•
5		Teren cu iarbă.	•	•	•	•
6		Platformă de joc cu mingea, cearcă sau șotron.	•	•	•	•
7		Pistă pt. trohinet, triciclete, biciclete.	•	•	•	•
8		Bazin cu nisip.	•	•	•	•
9		Bazin cu apă.	•	•	•	•
10		Mese și taburete.	•	•	•	•
11		Balansoar.	•	•	•	•
12		Leagăn.	•	•	•	•
13		Carousel.	•	•	•	•
14		Tobogan.	•	•	•	•
15		Spalier.	•	•	•	•
16		Elemente pt. cățare.	•	•	•	•
17		Elemente pt. echilibru.	•	•	•	•
18		Elemente pt. diferite jocuri.	•	•	•	•
19		Tablă pt. desen.	•	•	•	•
20		Vehicul scos din uz.	•	•	•	•
21	00.	W.C.	•	•	•	•

Un colectiv de arhitecți din sectorul de tipizare al ISCAS a întocmit un studiu care va sta la baza unor proiecte directive pentru elementele de dotare a spațiilor de joc pentru copii în ansamblurile de locuințe.

La elaborarea studiului s-a ținut seama de posibilitatea rezolvării problemei desfășurării jocului copiilor în afara locuințelor, în bune condiții. Crearea condițiilor necesare pentru ca jocurile în aer liber să se desfășoare în mod interesant și atractiv, într-un loc bine determinat, aproape de locuință și — ceea ce este foarte important — retras de la arterele de circulație, face să dispară grupurile agitate și gălăgioase de copii care ocupă în permanență strada și stingheresc circulația, deranjînd liniștea locatarilor și dînd naștere la numeroase discuții între aceștia.

A fost cercetat un vast material documentar atît din țară cît și din străinătate. În numeroase proiecte de ansambluri de locuințe din țara noastră au fost prevăzute spații pentru copii care au fost amenajate și dotate cu elemente de joc. Astfel, în cartierul Țiglina I — Galați, în incintele ansamblului de locuințe din piața « Hristo Botev » din Brăila, în ansamblul « 23 August » din Oradea, la Hunedoara, Onești și în alte noi ansambluri de locuințe, au apărut spații special amenajate pentru copii dotate cu leagăne, balansoare, bazine de nisip, tobogane etc., constituind un punct atractiv pentru copiii care locuiesc în aceste aglomerații.

În urma cercetării realizărilor de pînă acum din țara noastră și din străinătate, a reieșit necesitatea întocmirii unui studiu științific care să determine — pe baza analizei caracterului psihic și fizic al copilului și al nevoilor acestuia în ceea ce privește jocul în aer liber — dimensionarea spațiilor de joc, clasificarea acestora, amplasarea față de locuință și, ceea ce este deosebit de important, cu ce anume elemente trebuie dotat spațiul de joc pentru ca acesta să prezinte în mod permanent o atracție pentru copil prin posibilitățile de desfășurare a jocurilor și prin varietatea acestora. Nu trebuie uitat că în orașele mari, condițiile de viață ale copiilor sînt mai dificile. Și poate prea des, în elaborarea ansamblurilor de locuințe, nu se ține seama îndeajuns de nevoile copiilor în afara locuinței, fie prin neprevăderea spațiilor de joc, fie prin dotarea nevariata și neatractivă a acestora.

★

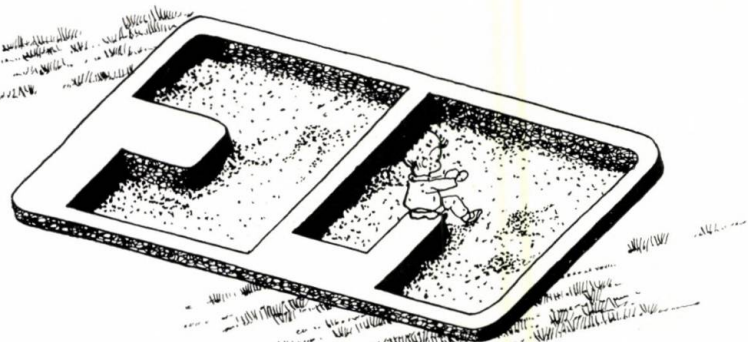
Nevoile copilului se formează și suferă unele schimbări o dată cu vîrsta, posibilitățile lui psihice și fizice transformîndu-se pe măsură ce crește. Domeniul interesului său se schimbă și în același timp se îmbogățește și viața sa psihică. Schimbările în starea psihică a copilului și transformările fiziologice progresive sînt atît de importante, încît pe această bază psihologia a stabilit mai multe perioade de dezvoltare a copilului. Practica pedagogică a elaborat o împărțire a instituțiilor care se ocupă de educarea copiilor. Pe aceleași criterii, spațiile de joc ce urmează să fie amenajate în ansamblurile de locuințe vor servi grupe de copii de aceeași vîrstă, cu preocupări comune: grupa I cuprinde copii pînă la 3 ani, grupa II pe cei de la 4 la 6 ani, grupa III de la 7 la 10 ani și grupa IV de la 11 la 14 ani. Ținînd seama de caracteristicile grupelor de vîrstă, de preocupările copiilor, se pot amenaja spații de joc de diverse categorii.

Astfel, vor exista:

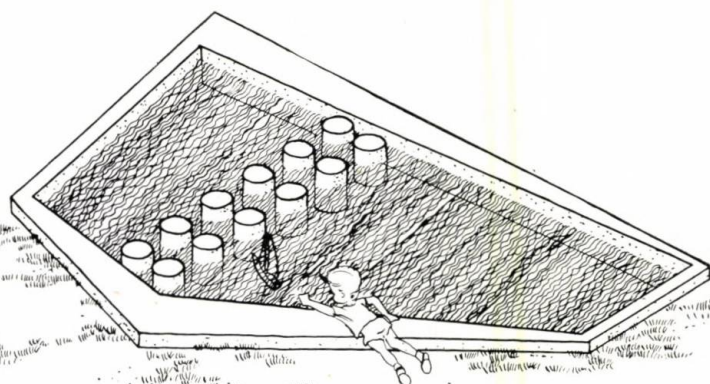
1. Spații de joc curente.

1. Colț pentru sugari, situat într-un loc liniștit, dotat cu bănci pentru mame
2. Spațiu mic pentru grupa 1—3 ani cu bazin de nisip, peluză de iarbă (eventual elemente de cățărat cu gabaritul cel mai mic)

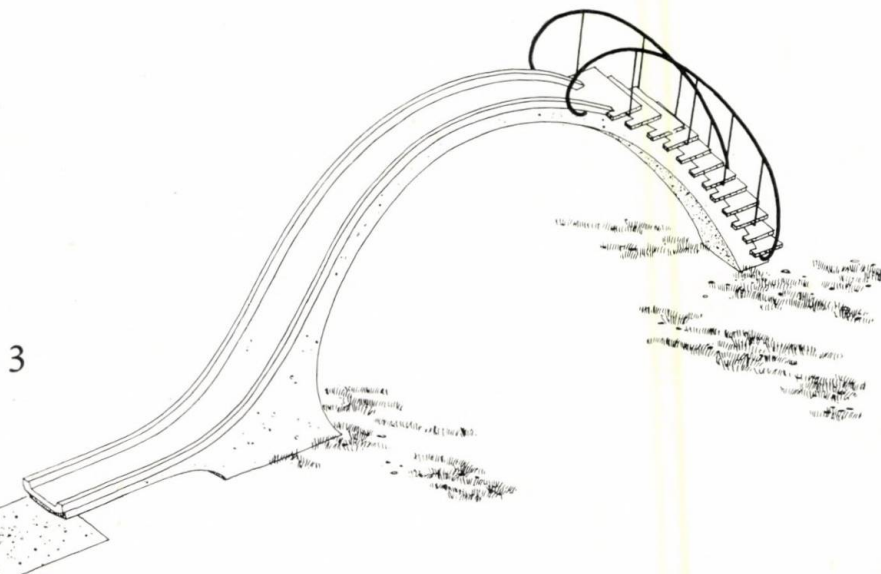
- 1 — Bazine cu nisip
- 2 — Bazine cu apă
- 3 — Tobogan
- 4 — Dotări minime ale spațiilor de joc pentru copiii din grupa I-a
- 5 — Dotări minime ale spațiilor de joc pentru copiii din grupa a III-a

I

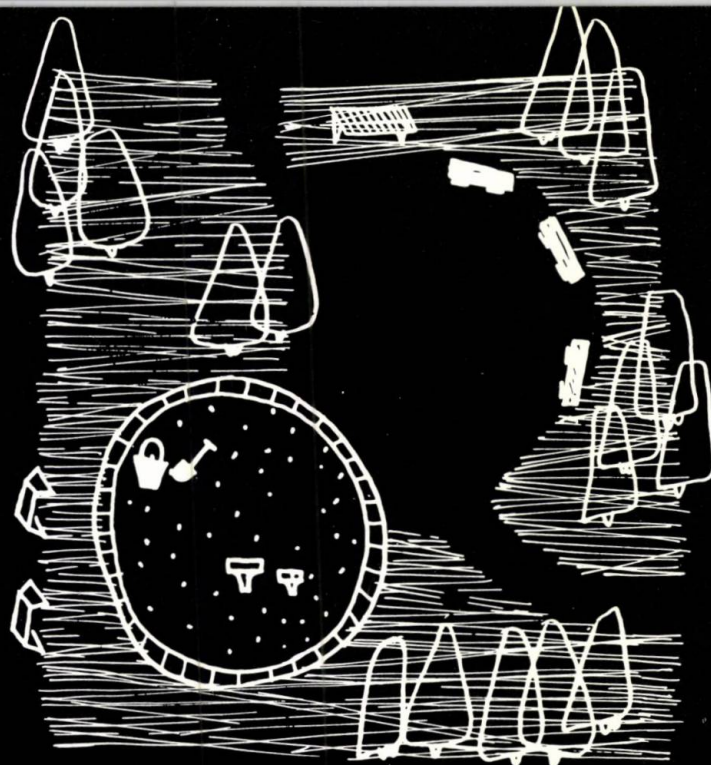

2

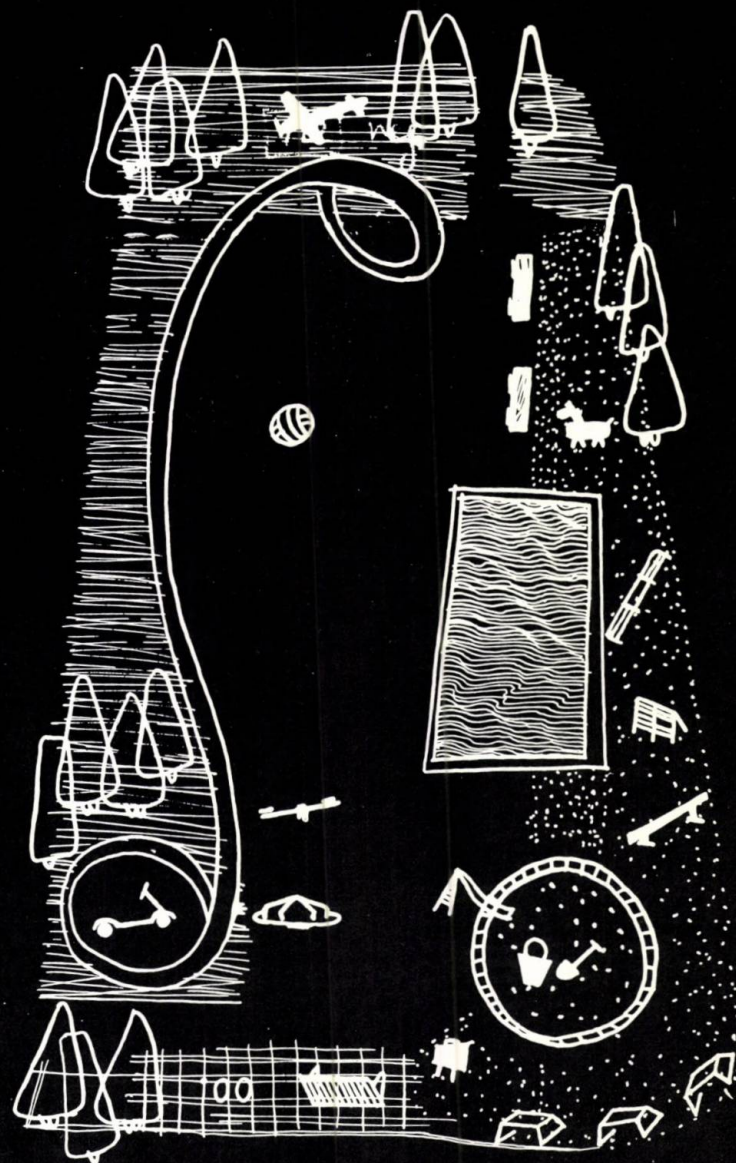

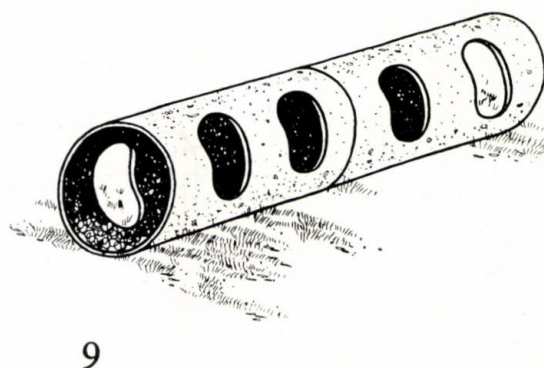
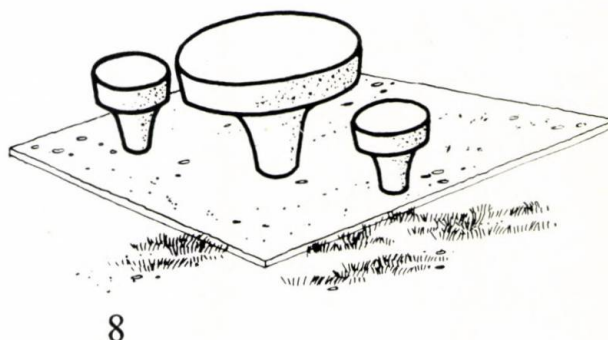
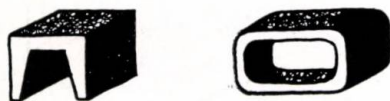
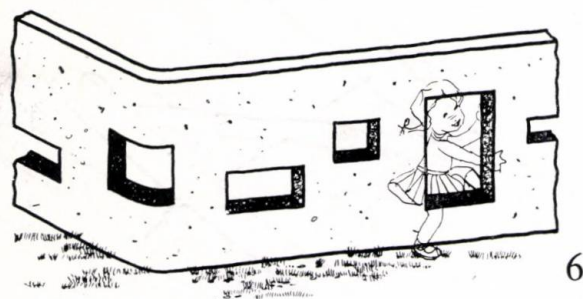
3

4

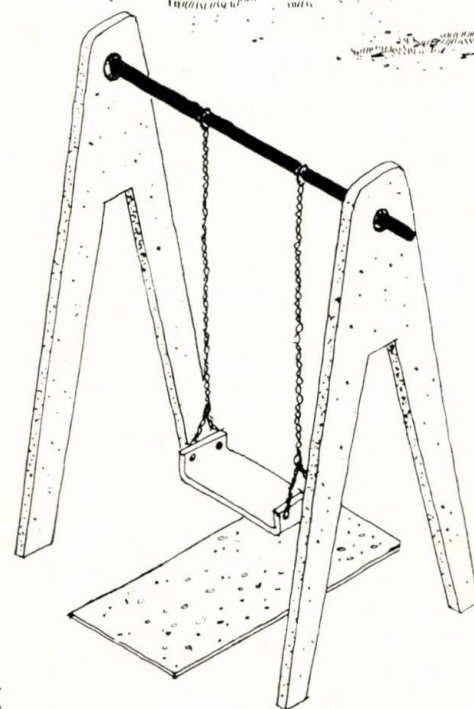

5

IO

3. Spațiu pentru copii mai mari, cu o platformă de joc de gabaritul adecvat vârstei, pe care se pot desfășura jocuri de colectiv, jocuri cu mingea, coarda sau șotron.

II. Terenuri de sport cu platforme, astfel amenajate încât să permită practicarea voleiului, sărituri, curse de fond.

III. Spații cu piste pentru trotinete, biciclete, patine cu role.

IV. Amenajări ale terenurilor, cu reliefuri naturale sau special create, care pot fi folosite și iarna pentru săniuș, patinaj sau chiar o mică pantă pentru schi.

V. Spații pentru cultivarea plantelor și grădinărit.

VI. Spații special amenajate cu jocuri de apă, folosite numai în timpul verii.

VII. Colțuri liniștite, unde copiii desfășoară jocuri fără zgomot (citit, lucru de mină, îndeletniciri practice, șah etc.) sau se odihnesc.

VIII. Terenuri libere, rezervate pentru jocuri de aventură (prevăzute cu colibe sau căsuțe, grote, tunele în relief natural) și permițând organizarea jocurilor de tabără. Această categorie de spații este bine să fie dotată cu elemente de construcții sau prefabricate cu ajutorul cărora copiii pot să-și dezvolte imaginația creatoare, abilitatea și îndemânarea.

★

Soluția adoptată pentru spațiul de joc trebuie să dea copiilor libertatea de a folosi elementele de joc, fără a se stingheri unul pe celălalt. Locurile pentru diverse jocuri să fie astfel amplasate încât fiecare copil să poată trece de la unul la altul fără dificultăți. Copiii au nevoie de suprafețe mari, dar și de colțuri mici, de lumină, umbre și penumbre pentru jocurile care stimulează imaginația și gândirea.

Înainte de a trece la descrierea dotării spațiilor, menționăm unele caracteristici ale elementelor mai importante.

NISIPUL, elementul plastic cel mai apreciat de copii și cel mai folosit, îndeplinește un rol educativ, dezvoltând imaginația și formând gustul creației.

APA, alături de nisip, constituie un element de joc mult iubit de copii. Spațiile de joc dotate cu bazine pentru bălăcit sau jucării de apă, cu dușuri sub forme diverse prezintă o atracție deosebită.

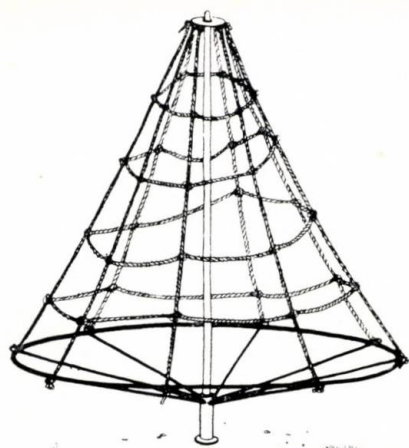
INSTALAȚIILE DE GIMNASTICĂ (spalierile, elementele de cățărare sau de echilibru, leagănele, balanșoarele și caruselele, elementele pentru sărit și lunecat) contribuie la dezvoltarea armonioasă a organismului, la dezvoltarea curajului și agilității.

PLATFORMELE pentru alergat, pentru jocuri cu mingea sau coarda, pentru șotron, role sau triciclete, permit copiilor să facă sport, să-și consume energia în mod folositor și distractiv.

PELUZA DE IARBĂ este îndrăgită de copiii de toate vârstele, dând posibilități de desfășurare a diverse jocuri.

Spațiile de joc pentru copii au o importanță fundamentală pentru dezvoltarea multilaterală a copilului și satisfacerea nevoilor lui.

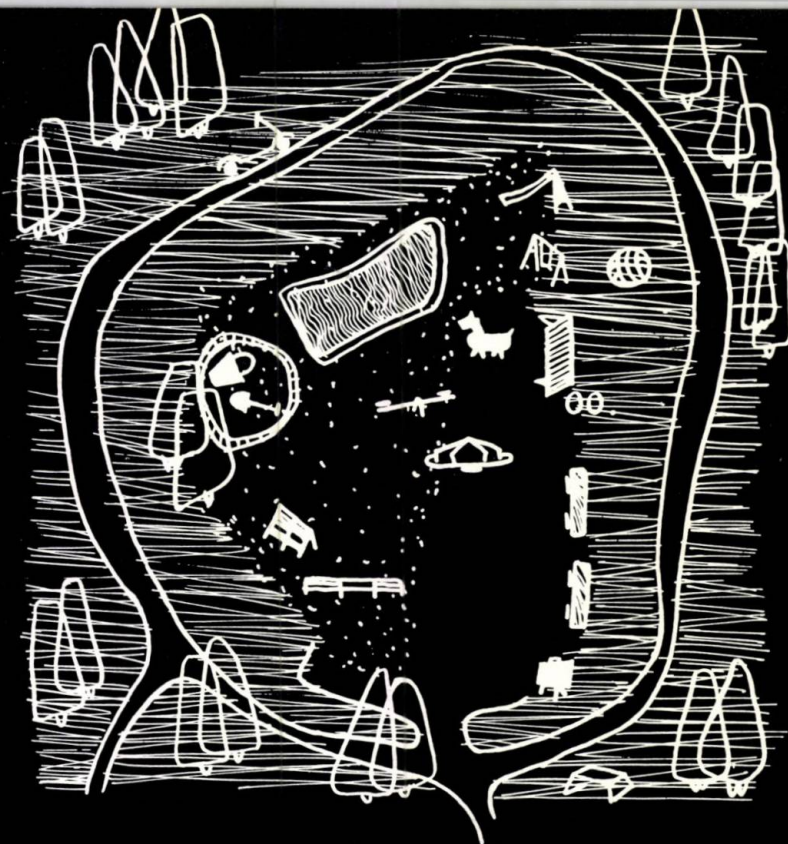
În primii ani ai vieții, copilul începe să cunoască lumea, să observe obiectele, el își descoperă mâinile și picioarele, se preocupă de cățărare, de mers. Jocurile lui se desfășoară individual și sub protecția permanentă a celor mari. Pentru această grupă de copii până la 4 ani este suficient un loc însoțit (de minimum 25 m²), aproape de locuință, amenajat cu o peluză de iarbă, un bazin de nisip și câteva bănci.

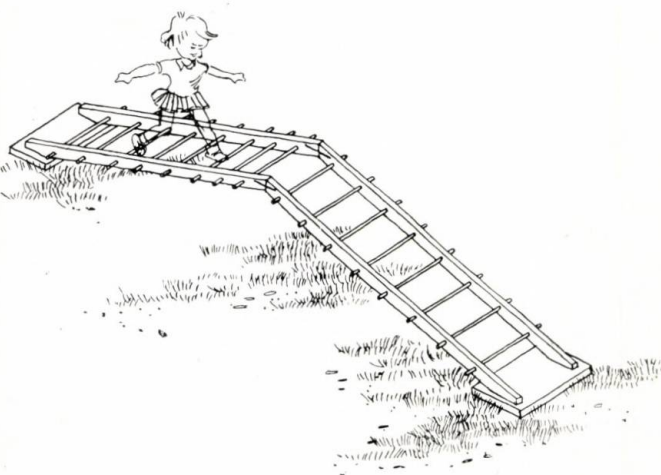
12

- 6 — Imprejmuiri
- 7 — Elemente pentru împrejmui
- 8 — Mese și taburete
- 9 — Elemente pentru joc
- 10 — Elemente pentru cățarat
- 11 — Leagăne
- 12 — Carusel
- 13 — Elemente pentru echilibru
- 14 — Dotări minime ale spațiilor de joc pentru copiii din grupa a II-a
- 15 — Dotări minime ale spațiilor de joc pentru copiii din grupa a IV-a

14

15

13

Între 4 și 7 ani, copiii practică jocuri de construcții, fac pictură, desen, modelaj, imită activitățile celor mari și în general dau dovadă de o imaginație foarte bogată.

Se recomandă spații mici de joc (suprafață cca. 150 m²), la o distanță de cca. 30 m de locuință, cu un teren expus însoririi pînă la cca. 5 ore, cu posibilități de a se asigura și porțiuni umbrite.

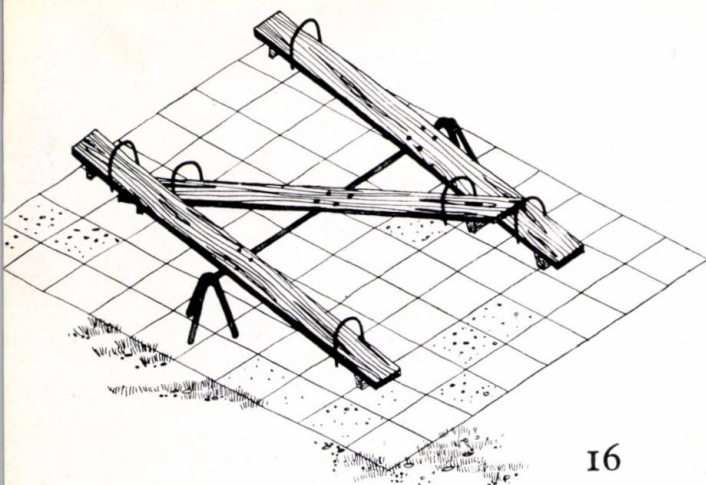
Elementele de dotare folosite cu interes sînt:

- bazinul de nisip cu condiția ca nisipul să fie vînturat zilnic, schimbat lunar și tratat cu insecticide, iar bazinul să fie pe cît posibil acoperit cînd nu se joacă copiii
- peluza de iarbă
- platforma pentru curse
- bănci pentru copii și supraveghetori
- balansoare, leagăne și eventual instalații de gimnastică de gabarit mic
- eventual o tablă pentru desenat.

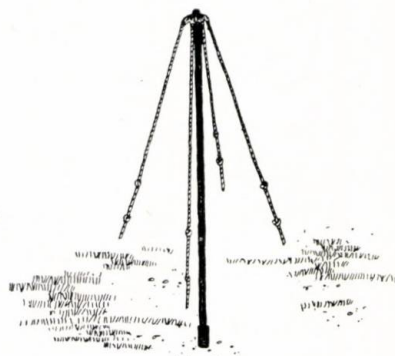
Trecînd la grupa următoare, deosebirile sînt mai accentuate. Copiii de la 7 la 10 ani încep să cunoască regulile diverselor jocuri; ei învață să cîștige și să piardă. De asemenea, în această perioadă încep să aprecieze colectivul, cunoscînd și împrietenindu-se cu copii de aceeași vîrstă. Imaginația se dezvoltă permanent, împreună cu tentativa de a-și măsura puterea și abilitatea; sînt preferate jocurile cu mingea și diverse instalații.

Pentru spațiile acestei grupe se recomandă o suprafață optimă de cca. 600 m², amplasată la o distanță de cca. 100 m de locuință. Se recomandă de asemenea următoarele dotări:

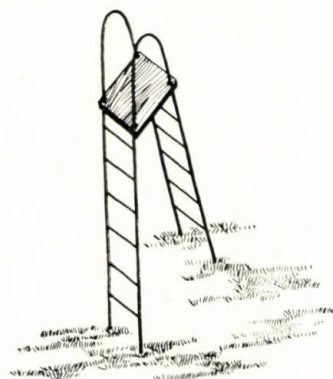
- teren de nisip

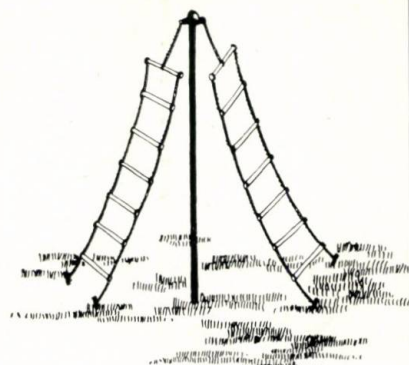
16

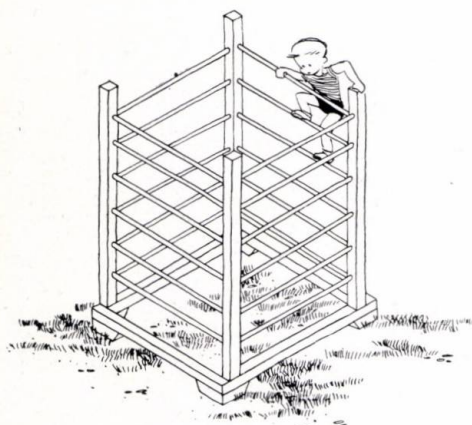
17

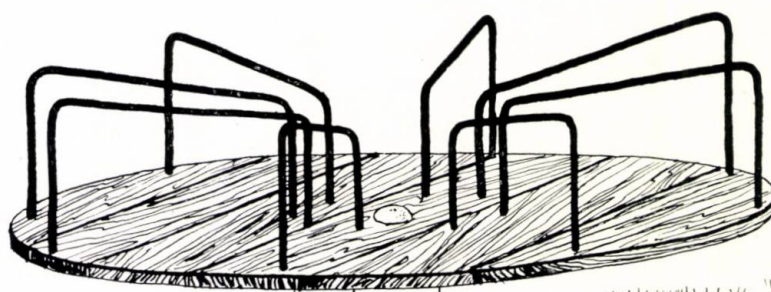
18

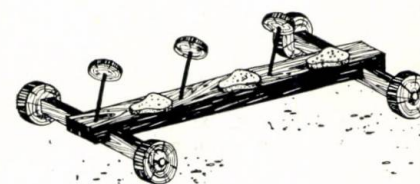
19

23

24

25

26

- teren pentru curse
- teren pentru joc cu mingea, coarda sau șotron
- instalații de gimnastică, balansoare, leagăne sau tobogane mici
- umbrar pentru desfășurarea unor jocuri liniștite
- bănci
- bazin cu apă cu evacuare continuă (apa tratată cu dezinfectante) sau instalație de dușuri
- pistă pentru biciclete, trotinete, role
- tablă pentru desen
- o cabină w.c.

Din ultima grupă fac parte copiii între 10—14 ani care trec printr-o perioadă de intensă viață de colectiv, de întreceri, de inventivitate creatoare în diverse domenii; este o perioadă de jocuri cu mișcări, jocuri sportive, de aventuri, jocuri de tabără etc. Sînt îndrăgite în mod deosebit jocurile pe care copiii și le organizează cu ajutorul unor elemente prefabricate, construind ei înșiși.

Deoarece jocurile acestei grupe de copii se desfășoară cu mult zgomot, este bine ca terenul necesar să fie amplasat îndepărtat de locuință și izolat pe cît posibil printr-o perdea de plantație; este recomandată amplasarea sa într-un spațiu verde sau pe lângă parcurile caselor de cultură. Suprafața optimă ar fi de cca. 3 500 m². Programul și concepția acestor terenuri trebuie să fie suple, pentru a permite schimbări pe parcurs. În principiu, dotările pentru această grupă de copii trebuie să faciliteze practicarea sportului multifuncțional și a jocurilor de colectiv organizate de copii.

Sînt indicate:

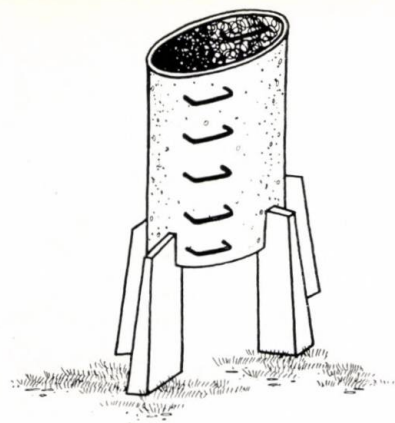
- terenuri pentru jocuri de aventuri
- terenuri pentru sport, care pot fi utilizate iarna pentru săniș, schi sau patinaj, prin folosirea terenului cu relief natural accidentat sau special amenajat în acest scop cu pămîntul rezultat din săpăturile executate pe șantierul ansamblului
- eventual, terenuri pentru cultivarea plantelor
- eventual, amenajarea unui spațiu în care să se poată prezenta spectacole în aer liber, organizate și pregătite chiar de copii.

Acolo unde este posibil și unde sistematizarea ansamblului de locuințe o permite, se pot grupa spații de joc pentru mai multe grupe de vîrstă. Este mai indicată gruparea grupelor I și II sau III și IV.

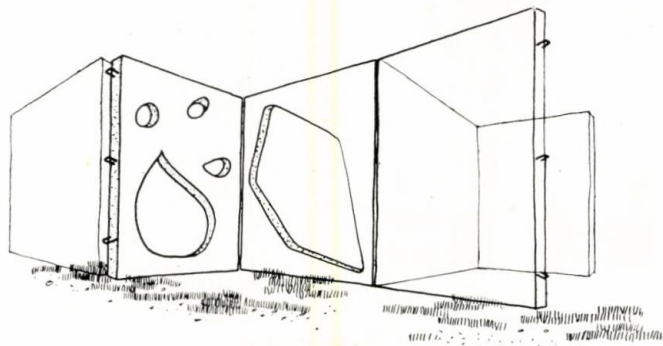
★

Datele de bază pentru stabilirea mărimilor spațiilor necesare sînt cele ale populației de vîrstă școlară din zona deservită. În acest sens s-a pornit de la datele urbanistice privind mărimile microraianelor și cartierelor, considerînd că în prima etapă (aproximativ pînă în 1970—1975) se poate conta pe o normă locuibilă de cca. 9 m² pe persoană în mediul urban, normă care urmează să crească apoi spre cca. 15 m² pe persoană în jurul anului 1985 (după aprecierile ISCAS).

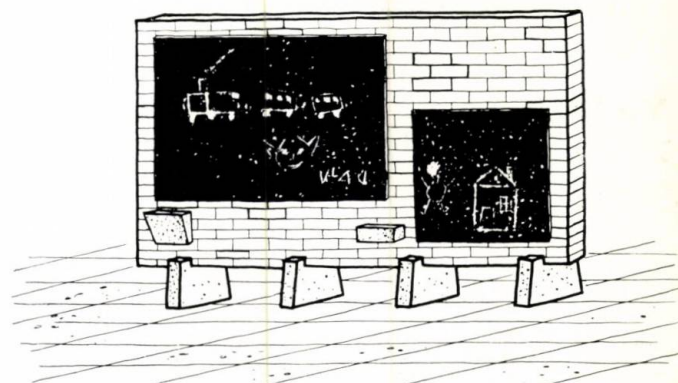
Mărimea grupei de copii de aceeași vîrstă s-a considerat de cca. 1,5% din populație (pe baza datelor de recensămînt din anul 1956), avînd în vedere că o eventuală scădere a ei va duce, în perspectivă, la o reducere a numărului copiilor pe spațiu de joc.

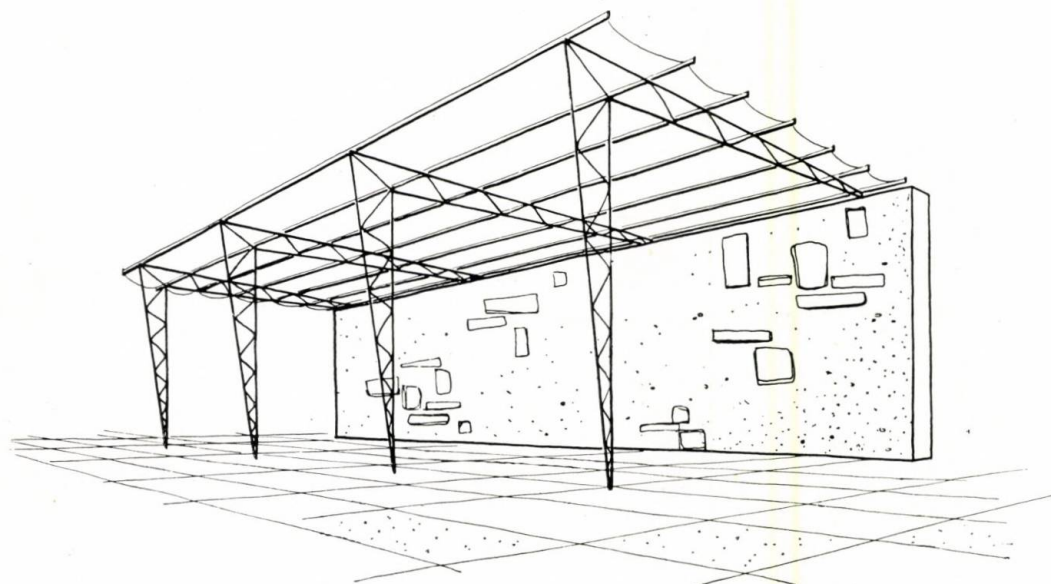
20

21

22

27

- 17 — Balansoare
- 18, 19, 20, 21, 24 — Elemente pentru cățarat
- 22 — Panouri ușoare pentru jocurile de construcții
- 23 — Tablă pentru desenat
- 25 — Carusele
- 26, 27 — Elemente pentru joc
- 28 — Umbrar

La spațiile de joc pentru copiii din grupele I și II (0—6 ani) se recomandă 3 m²/copil ; pentru grupa III (7—10 ani), 8 m²/copil ; pentru grupa IV (11—14) 10 m²/copil.

Baza analizei o formează microraioul ale cărui dimensiuni uzuale sînt cuprinse, conform practicii actuale, între cca. 25 000 și 75 000 m² suprafață locuibilă. În acest sens se preconizează dimensionarea spațiilor de joc pentru copii în funcție de populația în perspectivă, considerînd norma locativă la o medie de cca. 10 m² pe persoană, conform tabelului alăturat.

Grupa de vîrstă (ani)	Unit. de dimensionare m ² spațiu pt. 1000 m ² locuibili	SUPRAFAȚA LOCUIBILĂ A MICRORAIONULUI (m ²)					
		25 000		50 000		75 000	
		SPAȚII DE JOC					
		m ²	buc.	m ²	buc.	m ²	buc.
3—6	18	450	3	900	6	1 350	9
7—10	48	1 200	2	2 400	4	3 600	5 sau 6
11—14	60	1 500	1	3 000	1	4 500	1 sau 2

Suprafața și amplasarea dotărilor unui spațiu de joc pentru copii sînt determinate de dimensiunea pasului copiilor care îl vor frecventa și de gradul de autonomie a

vîrstei respective. Amplasarea spațiului se face în afara căilor de circulație intensă a vehiculelor, accesul nu trebuie să oblige copiii să traverseze arterele principale. De asemenea, aceste locuri trebuie astfel amenajate încît prin zgomotul pe care îl fac copiii să nu deranjeze locatarii ansamblului. Printr-o judicioasă corelare între amplasarea spațiului și a plantației aferente se pot obține zonele de umbră și însorire necesare pentru desfășurarea în bune condiții a jocurilor, atît în diferite anotimpuri cît și în variate ore din zi. În același timp, prin dispunerea unei plantații de anumite gabarite în jurul terenului, se asigură protecția împotriva prafului și eventual a zgomotului.

Și în cazul așezărilor existente pot fi utilizate, la amenajarea unor spații de joc pentru copii, fie scuarurile, fie o străduță inutilă, prin blocarea acesteia.

Din materialele folosite ca documentare, reiese că spațiile de joc funcționează bine, atunci cînd administrarea lor se face de către un comitet de părinți, care se ocupă în mod permanent cu întreținerea terenului și a elementelor pe care le are în păstrare. De asemenea, activitatea și jocul copiilor este îndrumat și urmărit de comitetele de femei, de organizațiile de pionieri sau U.T.M., prin intermediul unor comitete de copii.

Din studiul făcut se poate constata că elementele pentru dotarea spațiilor se pot realiza din materiale curent folosite pe șantierele ansamblurilor de locuințe. Dat fiind importanța lor ca factor care participă la educarea copiilor, cît și mijloacele financiare reduse pe care le cere organizarea acestor spații, se impune ca necesară includerea lor, cu rigurozitate, în toate temele de proiectare.

